

Beantwoording technische vragen over de begroting 2024 gesteld door:

CDA Heusden, DMP Heusden, Gemeentebelangen, GroenLinks-PvdA, Heusden één, Heusden

Transparant, Heusden Verbindt en VVD

1	Pagina	4 (Raadsvoorstel)																																																									
		Afvalstoffenheffing																																																									
	Fractie:	DMP Heusden																																																									
	Vraag:	Afvalstoffenheffing kent een forse stijging. Bijv. vastrecht voor meerpersoons-huishouden kent een stijging van 42,64%. (excl besparing van ca €21,-). Is dit juist? Kunt u een voorbeeldberekening maken met wat deze stijging betekent voor een, gemiddeld 1 persoons en gemiddeld meerpersoons huishoudens in de oude en nieuwe situatie mbt afvalstoffen (vastrecht en gemiddeld aantal ledigingen t.o.v. de huidige tarieven en situatie?																																																									
	Antwoord:	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>2023</th><th>2024</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>gem. aantal inworpen ondergrondse restafvalcontainer</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr> <td>gem. aantal ledigingen GFT 140l</td><td>11</td><td>11</td></tr> <tr> <td>gem. aantal ledigingen GFT 240l</td><td>12</td><td>12</td></tr> <tr> <td>gem. aantal ledigingen PMD 140l</td><td>13</td><td>-</td></tr> <tr> <td>gem. aantal ledigingen PMD 240l</td><td>14</td><td>-</td></tr> <tr> <td>vastrecht 1p-huishouden</td><td>€ 98,28</td><td>€ 139,95</td></tr> <tr> <td>vastrecht mp-huishouden</td><td>€ 129,60</td><td>€ 184,55</td></tr> <tr> <td>inworp ondergrondse restafvalcontainer</td><td>€ 1,90</td><td>€ 1,96</td></tr> <tr> <td>lediging 140l container</td><td>€ 0,90</td><td>€ 0,93</td></tr> <tr> <td>lediging 240l container</td><td>€ 1,50</td><td>€ 1,55</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>2023</td><td>bedrag</td><td></td></tr> <tr> <td>Gem. afvalstoffenheffing 1p-huishouden met 140l GFT, 140l PMD</td><td>€ 144,58</td><td></td></tr> <tr> <td>Gem. afvalstoffenheffing mp-huishouden met 240l GFT, 240l PMD</td><td>€ 193,30</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>2024</td><td>bedrag</td><td>stijging</td></tr> <tr> <td>Gem. afvalstoffenheffing 1p-huishouden met 140l GFT</td><td>€ 177,62</td><td>22,85%</td></tr> <tr> <td>Gem. afvalstoffenheffing mp-huishouden met 240l GFT</td><td>€ 230,59</td><td>19,29%</td></tr> </tbody> </table>		2023	2024	gem. aantal inworpen ondergrondse restafvalcontainer	13	14	gem. aantal ledigingen GFT 140l	11	11	gem. aantal ledigingen GFT 240l	12	12	gem. aantal ledigingen PMD 140l	13	-	gem. aantal ledigingen PMD 240l	14	-	vastrecht 1p-huishouden	€ 98,28	€ 139,95	vastrecht mp-huishouden	€ 129,60	€ 184,55	inworp ondergrondse restafvalcontainer	€ 1,90	€ 1,96	lediging 140l container	€ 0,90	€ 0,93	lediging 240l container	€ 1,50	€ 1,55				2023	bedrag		Gem. afvalstoffenheffing 1p-huishouden met 140l GFT, 140l PMD	€ 144,58		Gem. afvalstoffenheffing mp-huishouden met 240l GFT, 240l PMD	€ 193,30					2024	bedrag	stijging	Gem. afvalstoffenheffing 1p-huishouden met 140l GFT	€ 177,62	22,85%	Gem. afvalstoffenheffing mp-huishouden met 240l GFT	€ 230,59	19,29%
	2023	2024																																																									
gem. aantal inworpen ondergrondse restafvalcontainer	13	14																																																									
gem. aantal ledigingen GFT 140l	11	11																																																									
gem. aantal ledigingen GFT 240l	12	12																																																									
gem. aantal ledigingen PMD 140l	13	-																																																									
gem. aantal ledigingen PMD 240l	14	-																																																									
vastrecht 1p-huishouden	€ 98,28	€ 139,95																																																									
vastrecht mp-huishouden	€ 129,60	€ 184,55																																																									
inworp ondergrondse restafvalcontainer	€ 1,90	€ 1,96																																																									
lediging 140l container	€ 0,90	€ 0,93																																																									
lediging 240l container	€ 1,50	€ 1,55																																																									
2023	bedrag																																																										
Gem. afvalstoffenheffing 1p-huishouden met 140l GFT, 140l PMD	€ 144,58																																																										
Gem. afvalstoffenheffing mp-huishouden met 240l GFT, 240l PMD	€ 193,30																																																										
2024	bedrag	stijging																																																									
Gem. afvalstoffenheffing 1p-huishouden met 140l GFT	€ 177,62	22,85%																																																									
Gem. afvalstoffenheffing mp-huishouden met 240l GFT	€ 230,59	19,29%																																																									
2	Pagina	nvt																																																									
		Benchmark																																																									
	Fractie:	DMP Heusden																																																									
	Vraag:	Algemene vraag - wat zijn referentiegemeenten voor Heusden?																																																									
	Antwoord:	De gemeente kan op verschillende kenmerken worden vergeleken. Het CBS heeft daarvoor verschillende kenmerken en de applicatie waarmee we de algemene uitkering berekenen hanteert voor de financiële benchmark bepaalde kenmerken. Gebaseerd op de kenmerken gemeentegrootte (40.000-50.000), sociale structuur (goed) en centrumfunctie (weinig) kunnen de volgende gemeenten als referentiegemeenten worden gebruikt: - De Bilt - Hollands Kroon - Horst aan de Maas - Lingewaard - Nijkerk - Overbetuwe																																																									

		- Peel en Maas - Utrechtse Heuvelrug De gemeente Waalwijk verschilt op de kenmerken sociale structuur (redelijk) en centrumfunctie (redelijk) met de gemeente Heusden en valt daarom niet onder de referentiegemeenten.
3	Pagina	
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	In de begroting van 2023 is een extra claim voor het project GOL opgenomen van 10 miljoen. In de begroting van 2024 is deze reservering zichtbaar gemaakt in het verloop van de algemene reserve. Stel dat de reeds gereserveerde bedragen voor GOL en voor de mitigerende maatregelen nog een extra investering vergen van 15 miljoen of 20 miljoen? Wat zijn de financiële gevolgen hiervan voor de meerjarenbegroting?
	Antwoord:	Wanneer een aanvullend krediet aan de raad moet worden gevraagd voor extra kosten GOL dan is het uitgangspunt dat we afschrijven in 40 jaar en het rekenpercentage hanteren zoals dat in de begroting is opgenomen. Voor ieder miljoen dat extra wordt gevraagd is er dan spraken van € 25.000 afschrijving en 8.000 rente (rekenpercentage rente 0,8%).
4	Pagina	Algemeen / 114 digitaal
	Fractie:	Heusden Transparant / DMP Heusden
	Vraag:	Heusden Transparant In de nota Grondbeleid 2021 – 2025 met de titel Samen meer mogelijk maken, staat op pagina 24 de passage <i>“Om in voorkomende gevallen adequaat in te kunnen spelen op de vastgoedmarkt en zeer snel tot besluitvorming over te kunnen gaan, kan het college (na taxatie) diverse onherroepelijke aankopen doen tot een maximum bedrag van 1 miljoen euro is bereikt.”</i> Als gevolg van vaststelling Financiële Verordening 2023 eerder dit jaar, wordt deze mogelijkheid voor het College voor het eerst opgenomen in de begroting, in dit geval de Begroting 2024. Kunt u aangeven waar en voor welk bedrag deze mogelijkheid in de voorliggende Begroting is opgenomen? DMP Heusden Waar is het op 28-3-2023 aangenomen amendement (financiële verordening mbt onvoorzien aankoop onroerende goederen) verwerkt in de begroting 2024, zoals toen is toegezegd.
	Antwoord:	In de voorliggende begroting is abusievelijk geen bedrag opgenomen op basis waarvan het college strategische aankopen kan doen. Bij de 2de berap 2023 zullen we het voorstel doen voor 2024 om een bedrag op te nemen. Deze wordt dan meegenomen in de eerste begrotingswijziging van 2024.
5	Pagina	3
		Inleiding
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	In de begroting wordt in het voorwoord erg trots genoemd “spaargeld” en we staan er goed voor, maar is dit eigenlijk wel echt spaargeld vragen we ons af. Immers als je al het geld op de bank zet, maar vervolgens wegen als de Wolput, Nassaulaan, Mommersteeg en vele andere ronduit laat versloffen en je achter GOL verschuult terwijl mensen wakker liggen van het enorme geluid, kun je toch niet trots zijn neem ik aan. Of zoals op pag. 189 is verwoord op diverse onderdelen “dit geeft een voordeel”, bijv.

		uitstellen van de albert Schwietzertunnel” Is het college met ons eens dat het eigenlijk geen spaargeld is maar gewoon weigering om uit te geven aan fatsoenlijk wegen onderhoud en men hier een soort “budgettaire sier” maakt die onfatsoenlijk is? Immers, tegenover dit spaargeld staan onveilige verkeerssituaties (deze week in de krant bijv. 3 ongelukken met ambulances) of leefbaarheid (denk aan geluid) die op diverse gebieden ver! Buiten wettelijke normen gaat.
	Antwoord:	Met de term ‘spaargeld’ wordt verwezen naar de algemene reserve. Het gewenste onderhoudsniveau van de wegen is opgenomen in het IBOR-plan dat in september 2021 door de raad is vastgesteld. Op 27 september 2022 is een meer gedetailleerde uitwerking in een geactualiseerd beleidsplan en uitvoeringsplan met bijbehorend meerjarig kostendekkingsplan aan de raad voorgelegd. Hiertoe is uit de algemene reserve een dotatie gedaan aan de voorziening achterstallig onderhoud waarmee achterstallig onderhoud van wegen wordt aangepakt en de kosten hiervoor zijn afgedekt. De resterende middelen in de algemene reserve zijn dus vrij beschikbaar terwijl ook de middelen benodigd voor de raad vastgestelde onderhoudsniveau zijn afgedekt.
6	Pagina	3
		Inleiding
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	Op pagina 3, wat is de meerjaren planning waard als je er “donkere wolken” aan de horizon verschijnen die ombuigingen noodzakelijk maken, maar deze nog niet in de begroting zijn opgenomen, wat is dan de waarde en zekerheden van deze begroting?
	Antwoord:	In de ledenbrief van de VNG over de begroting 2024 adviseert de VNG gemeenten om niet nu al onomkeerbare bezuinigingen in gang te zetten. Dit omdat het gesprek over de hoogte van de algemene uitkering nog niet is afgerond. De VNG adviseert daarbij ook om de gevolgen van de keuzes van het kabinet (om het gemeentefonds te korten) te laten zien, waarbij dit met name in de laatste twee jaar van de meerjarenraming tekorten zal laten zien. Daarbij komt ook dat de provincie als toezichthouder, op basis van deze meerjarenraming waarbij de laatste 2 jaren een tekort laten zien, maar de eerste twee jaren een positief resultaat, tot een positief oordeel kan komen over een gemeentebegroting die structureel en reëel in evenwicht is. Dit in acht genomen gaan we, vooruitlopend op de begroting 2025, aan de slag met het in beeld brengen van mogelijke ombuigingen. Hierbij kiezen we voor een zorgvuldig proces waarbij we verstandig vooruit willen gaan om te voorkomen dat we in het verleden gerealiseerde voorzieningen weer teniet doen door overhaaste bezuinigingen. In de tussentijd hopen we dat er meer duidelijkheid komt over het verloop van de algemene uitkering.
7	Pagina	3
		Inleiding
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	‘In 2026 krijgen we circa 7,3 miljoen minder algemene uitkering dan in 2025 Voor 2027 is dat zelfs 7,6 miljoen. ‘ Vraag: ook het genoemde bedrag aan mindering voor 2027 is ten opzichte van 2025?
	Antwoord:	Ja, dat klopt. De 7,3 geldt voor 2026 ten opzichte van 2025 en de 7,6 voor 2027 ten opzichte van 2025.
8	Pagina	3
		Inleiding
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	Geheel in lijn met de vele acties afgelopen jaar, eerst voor jezelf als overheid zorgen (bijv. de maasveren, afval of uitstel van noodzakelijk wegen onderhoud) en nu dus op pag. 3, ambities, waarbij de enige opgenomen ambitie is “Huisvesting van de

		gemeentelijke organisatie”, wilt u wederom op een later tijdstip de ambities heroverwegen, wat is dan de waarde van deze begroting vanuit dit gezichtspunt?
	Antwoord:	De begroting is opgesteld met het financieel perspectief zoals dat op het moment van opstellen van de begroting bekend is. De begroting vormt daarmee de basis voor toekomstige besluiten. Bij deze besluiten zal op dat moment bekeken moeten worden, hoe de financiële situatie zich ontwikkelt en wat daarin verstandig is. Verder zie antwoord op de eerdere vraag 6.
9	Pagina	4
		Inleiding
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	Minder kosten VPB staat op pagina 4 te lezen. Dit moet wel de meest vreemde opmerking zijn die ook in een professionele begroting heb gezien. Kan het college toelichten hoe het kan zijn dat VPB als kosten word gezien?
	Antwoord:	De vennootschapsbelasting (Vpb) kost de gemeente geld. Daarom is het niet vreemd om Vpb voor de gemeente als kostenpost te beschouwen. Wat de gemeente aan Vpb moet betalen, gaat ten koste van het geld dat beschikbaar blijft voor andere doeleinden zoals bijvoorbeeld betaalbare woningen en wegen in de gemeente. Overigens is in het BBV vastgelegd dat de te betalen Vpb op een apart taakveld Vennootschapsbelasting moet worden geboekt.
10	Pagina	4
		Inleiding
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	VPB (Vennootschaps Belasting) is een belasting, waarvoor de gemeente een “vaststellingsovereenkomst” heeft getekend. Een dergelijke overeenkomst is bindend maar niet “afwijkend van wettelijke bepalingen”, derhalve is er nog steeds sprake van de wettelijke tarieven, is dit juist? Zo niet, wat is dan niet juist?
	Antwoord:	De vaststellingsovereenkomst past binnen de wettelijke kaders en de reguliere tarieven zijn van toepassing
11	Pagina	4
		Inleiding
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	Vpb is een winstbelasting, deze word geheven over de meerwaarde van het geleverde. Heel grossomodo liggen de tarieven tot 395.000 op 15% en meer dan 395.000 rond de 25,8%. Dit gezegd hebbende, zien we op pag. 169 een grafiek dat weergeeft de kosten / opbrengsten waar een verschil in zit van zo'n 7,5 milj. Terwijl de verwachting is dat de VPB fors daalt, dat klinkt onlogisch?
	Antwoord:	Zo simpel is het niet. Zo is er bijvoorbeeld sprake geweest van een fiscale openingsbalans bij start van de Vpb-plicht voor overheden. En het kan zijn dat met de hogere opbrengsten de eerdere kosten (die vaak voor de baten uit gaan) moeten worden terug verdiend. Ook kan er sprake zijn van verliesverrekening over eerdere jaren. De opgenomen cijfers zijn afgestemd met een fiscalist.
12	Pagina	4
		Inleiding
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	De VPB is ontstaan als gevolg van aanscherping van Private en Publieke activiteiten. Kortweg, VPB is van toepassing voor die economische acties die ook gedaan kunnen worden door een privaatrechtelijke organisaties. Kan het college eens goed duiden hoe

		dit precies zit, bijv. een perceel “bouwrijp” maken, is vaak omgeven door publieke activiteiten (wegen, energie, indeling etc). Worden zulke kosten toegerekend aan de grondprijs, bijvoorbeeld, gemeente koopt grond voor 100 euro m2. Gaat de grond bouwrijp maken (wegen, electra, riool etc) en dan kost laten we zeggen ook 100 euro m2. Stel de grond wordt verkocht voor 300 euro. Wordt er VPB gerekend over het verschil tussen 300 en 100 of juist tussen 300 en 200?																
	Antwoord:	De Vpb is inderdaad ook van toepassing op de grondexploitaties van de gemeente. De Vpb bij gemeenten betreft voornamelijk de grondexploitaties. De gemaakte kosten en opbrengsten die worden toegerekend aan de grondexploitaties maken ook onderdeel uit van de berekening van de belastbare winst. Zo worden bijvoorbeeld ook ambtelijke kosten, kosten van wegen en andere kosten uit de grondexploitaties toegerekend. Op basis van specifieke berekeningen worden per grondexploitatieproject de belastbare bedragen over de jaren toegerekend/verdeeld conform de afspraken uit de vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst.																
13	Pagina	5																
		Inleiding																
	Fractie:	Heusden Verbindt																
	Vraag:	Blz. 5 “effecten salaris college en raad”. Heeft een raadslid een hoger salaris gekregen. Volgens de cijfers op pag. 185 zou dat voor de raad 46K zijn. Dat zou dan 46K / 29 raadleden ongeveer 1586 euro per jaar zijn. Ergo meer dan 10%, is dat juist?																
	Antwoord:	Dit is de stijging van 2022 tov 2024. De stijging betreft dus 2 jaar. De € 46.000 (afgerond) is als volgt berekend: <table><tr><th>Document</th><th>Bedrag</th><th>Stijging</th><th>Mutatie</th></tr><tr><td>Jaarrekening 2022</td><td>€ 561.149</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Begroting 2023</td><td>€ 590.000</td><td>5,10%</td><td>€ 28.851</td></tr><tr><td>Begroting 2024</td><td>€ 607.528</td><td>3,00%</td><td>€ 17.528</td></tr></table>	Document	Bedrag	Stijging	Mutatie	Jaarrekening 2022	€ 561.149			Begroting 2023	€ 590.000	5,10%	€ 28.851	Begroting 2024	€ 607.528	3,00%	€ 17.528
Document	Bedrag	Stijging	Mutatie															
Jaarrekening 2022	€ 561.149																	
Begroting 2023	€ 590.000	5,10%	€ 28.851															
Begroting 2024	€ 607.528	3,00%	€ 17.528															
14	Pagina	5																
		Inleiding																
	Fractie:	Heusden Verbindt																
	Vraag:	kan uit de zin “anderzijds geen toevoeging aan de voorziening van pensioen wethouder nodig”, worden afgeleid dat er structureel te hoog wordt begroot? Zo niet, waarom is er dan geen aanpassing in de voorziening nodig?																
	Antwoord:	De huidige hoogte van de voorziening zal, rekening houdend met een bepaalde renteontwikkeling, leiden tot de benodigde eindwaarde die nodig is om aan de pensioenverplichting te kunnen voldoen. Door wijziging van de rente kan een afwijking ontstaan om te komen tot de benodigde eindwaarde. Bij stijgende rente is er een lagere storting nodig. De voorziening wordt op basis van actuele rente gewaardeerd. Door de stijgende rente is er geen toevoeging nodig.																
15	Pagina	5																
		Indexatie OZB																
	Fractie:	Heusden Transparant																
	Vraag:	Wat wordt precies bedoeld met: “De OZB stijgt alleen met een prijsindicatie van 3%”, de vraag is 3% van wat?																

	Antwoord:	De gewenste OZB-opbrengsten worden met 3% verhoogd. De 3% wordt genomen over de begrote OZB-opbrengsten 2023 na bijstelling van de 1 ^e berap 2023. Deze zijn € 9,9 mln en worden met 3% verhoogd naar 10,2 mln hetgeen in de begroting 2024 als verwachte OZB-opbrengst is opgenomen.
16	Pagina	6
		Sociaal Domein (WMO, leerlingenvervoer)
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Door stijgingen van diverse elementen staat er een bedrag van 779 van te verwachten kosten. Kunt u dit bedrag op hoofdlijnen nader onderbouwen?
	Antwoord:	Dit bedrag bestaat voor € 737.000 uit meer kosten die betrekking hebben op het sociaal domein. Dit betreft bijna alleen de meerkosten voor hulp bij het huishouden. Dit is enerzijds het gevolg van de toename van het aantal personen dat gebruik maakt van deze hulp en anderzijds het gevolg van de ontwikkelingen met betrekking tot het uurtarief. Een bedrag van € 42.000 betreft meerkosten voor leerlingenvervoer ten opzichte van de begroting 2023.
17	Pagina	6
		Algemene reserve
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Hier is het voorstel centrale huisvesting (6 mln. 2027) verwerkt. Is dit incl. een buurthuis voor Vlijmen-dorp?
	Antwoord:	In de meerjarenraming is scenario 3 'huis van de gemeente' verwerkt. Oftewel een gemeentehuis in combinatie met een aantal maatschappelijke functies. Een buurthuisfunctie is daarbij zeker denkbaar. In dit stadium zijn er echter nog geen gesprekken gevoerd met maatschappelijke organisaties en is er dus nog niks te zeggen over een concrete invulling. Daarbij is de daadwerkelijke keuze voor dit scenario afhankelijk van de nog te nemen raadsbesluiten.
18	Pagina	6
		Toelichting verschillen analyse (Sociaal domein, leerlingenvervoer)
	Fractie:	DMP Heusden, Gemeentebelangen
	Vraag:	In de verordening bekostiging leerlingenvervoer 2023 Heusden, vastgesteld in RV 3-10-2023, staat het volgende beschreven: "Inzet van middelen op basis van nu bekende informatie is de verwachting dat de voorgestelde wijzigingen een zeer beperkt financieel gevolg van zo'n € 1.000 per jaar hebben, wat ten laste van het reguliere budget komt." In deze begroting lijkt iets anders te staan. Kunt u aangeven of datgene dat we op 3 oktober jl. hebben vastgesteld het juiste is? Zo niet dan graag een motivatie hierbij. Pagina 6: toelichting verschillenanalyse, sociaal domein: Is het mogelijk om een specifiekere uitleg te krijgen rondom de forse stijging van de kosten binnen het domein hulp-bij-huishouden? Wordt er voor 2024 nog meer kostenuitgaven voor hulp-bij-huishouden verwacht? Waar is de stijging voor het leerlingenvervoer op gebaseerd?
	Antwoord:	Het genoemde bedrag is een optelling van meerdere afwijkingen waar ook leerlingenvervoer onderdeel van uitmaakt. De tekst bij inzet van middelen in het raadsvoorstel waarover u onlangs in de raad besloten heeft, is een juiste weergave van de consequenties van de wijziging in de verordening.

19	Pagina	6 en 7																																										
		Algemene reserve																																										
	Fractie:	CDA																																										
	Vraag:	Reserve nu is 34 mln. In 2026 en 2027 worden onttrokken: -voor GOL 10 mln. + 11 mln. = 21 mln. -voor huisvesting gemeente 6 mln. Is daarmee niet het minimumniveau (weerstandsvermogen) bereikt? Zo nee, graag een toelichting. Zo ja, waar kunnen wij deze conclusie in de stukken terugvinden?																																										
	Antwoord:	In de verloop van de algemene reserve wordt ook rekening gehouden met een positief effect door winstnemingen uit de bouwgrondexploitatie. Het verloop van de reserve kunt u terugzien bij de uiteenzetting van het Eigen vermogen. In het verloop worden de door u genoemde bedragen voor het GOL in 2026 onttrokken en voor huisvesting in 2027. Het verwachte niveau van de AR eind 2027 is dan € 7,9 mln.																																										
20	Pagina	13																																										
		Verplichte indicatoren																																										
	Fractie:	DMP Heusden																																										
	Vraag:	Door de jaren heen zijn er veel toevoegingen geweest aan formatie. Kloppen de cijfers in de tabel (alle jaren gelijk)?																																										
	Antwoord:	Onduidelijk wat wordt bedoeld met alle jaren gelijk. Formatie stijgt door de jaren heen. Dat blijkt uit onderstaande tabel. Het duidelijkste is dat te zien tussen de jaren 2022 en 2023. Overigens gaat het om formatie per 1.000 inwoners. Een toename van het aantal inwoners heeft ook een dempend effect op het aantal fte per 1.000 inwoners. <i>Verplichte indicatoren</i> <table><tr><th colspan="6">Formatie en overhead</th></tr><tr><th></th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>formatie (in FTE per 1.000 inwoners)</td><td>7,06</td><td>7,08</td><td>7,04</td><td>7,36</td><td>7,40</td></tr><tr><td>bezetting (in FTE per 1.000 inwoners)</td><td>7,06</td><td>7,08</td><td>7,04</td><td>7,36</td><td>7,40</td></tr><tr><td>apparaatskosten (in € per inwoner)</td><td>€ 602</td><td>€ 615</td><td>€ 626</td><td>€ 701</td><td>€ 754</td></tr><tr><td>externe inhuur (% van totale loonsom en externe inhuur)</td><td>4,5</td><td>3,7</td><td>3,7</td><td>4,8</td><td>4,9</td></tr><tr><td>overhead (% van totale lasten)</td><td>8,20%</td><td>7,90%</td><td>8,20%</td><td>8,20%</td><td>8,60%</td></tr></table>	Formatie en overhead							2020	2021	2022	2023	2024	formatie (in FTE per 1.000 inwoners)	7,06	7,08	7,04	7,36	7,40	bezetting (in FTE per 1.000 inwoners)	7,06	7,08	7,04	7,36	7,40	apparaatskosten (in € per inwoner)	€ 602	€ 615	€ 626	€ 701	€ 754	externe inhuur (% van totale loonsom en externe inhuur)	4,5	3,7	3,7	4,8	4,9	overhead (% van totale lasten)	8,20%	7,90%	8,20%	8,20%	8,60%
Formatie en overhead																																												
	2020	2021	2022	2023	2024																																							
formatie (in FTE per 1.000 inwoners)	7,06	7,08	7,04	7,36	7,40																																							
bezetting (in FTE per 1.000 inwoners)	7,06	7,08	7,04	7,36	7,40																																							
apparaatskosten (in € per inwoner)	€ 602	€ 615	€ 626	€ 701	€ 754																																							
externe inhuur (% van totale loonsom en externe inhuur)	4,5	3,7	3,7	4,8	4,9																																							
overhead (% van totale lasten)	8,20%	7,90%	8,20%	8,20%	8,60%																																							
21	Pagina	13																																										
		Bestuur en Beheer																																										
	Fractie:	VVD																																										
	Vraag:	Wanneer kan VVD Heusden weer een nieuwe wijkatlas verwachten? De laatste vond plaats in 2020																																										
	Antwoord:	Momenteel wordt bekeken hoe we in de toekomst met de diverse onderzoeken die in Heusden en door derden (bijv. GGD), worden uitgevoerd, om willen gaan. We zien dat er veel informatie via verschillende kanalen beschikbaar is. Hoe we die informatie op een goede manier bij elkaar brengen en ontsluiten wordt onderzocht. Dit bepaalt ook het vervolg op de wijkatlas 2020. We verwachten dit in de eerste helft van 2024 te kunnen presenteren. Tot die tijd zijn via https://heusden.incijfers.nl/dashboard/ recente cijfers te raadplegen.																																										
22	Pagina	13																																										
		Bestuur en Beheer, Onder kopje Wat gaan we daarvoor doen, 2e bullet point:																																										

	Fractie:	CDA
	Vraag:	'Het doel is gericht op participatie in te zetten in plaats van op meer participatie.' Wat wordt met deze zin bedoeld?
	Antwoord:	Als gemeente doen we al veel aan inwonersparticipatie. Naar de toekomst willen we onze inwoners en ondernemers nog beter betrekken en dat vraagt om meer focus in plaats van meer participatie. Nu handelen we onbewust bekwaam en we willen juist bewust bekwaam worden. In vervolg op de recente toelichting in de informatievergadering Bestuur, hebben we hiervoor een document met visualisatie opgesteld. Aan de hand van een simpel kwadrantenmodel, helpt dit ons om op basis van de variabelen tijd, keuzeruimte en impact, binnen de context tot bewustere keuzes te komen over participatie. Een voorstel hierover is geagendeerd voor de raadsvergadering van 14 november a.s..
23	Pagina	14
		Bestuur en beheer
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Op pagina 14 staat beschreven dat we actief inzetten op de totstandkoming van het Van Gogh Nationaal Park. Wat is de actuele stand van zaken rondom dit project? Wat zijn de inspanningen van de gemeente Heusden in dit project?
	Antwoord:	De status 'Nationaal Park' door het ministerie Landbouw, Natuur, Voedselkwaliteit (LNV) wordt medio 2024 verwacht. Omdat de huidige samenwerkingsovereenkomst (SOK) 2021-2023 afloopt moet een nieuwe SOK worden vastgesteld. Gemeente Heusden is partner van Van Gogh Nationaal Park en ondersteunt het proces vanuit de regiegroep. Daarnaast gaan we aan de slag met het project 'Groen Dooraderd', om nieuwe landschapselementen in het landelijke gebied te realiseren.
24	Pagina	15
		Bestuur en Beheer, 1.4 Dienstverlening
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	'We blijven datagedreven werken om de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers te verbeteren.' Vraag 1: de dienstverlening van de gemeente is breder dan alleen datagedreven. Dat deel van de dienstverlening heeft geen verbetering? Vraag 2: niet al onze inwoners hebben net als de gemeente datagedreven middelen. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de dienstverlening ook voor deze groep inwoners ten minste in-stand blijft - of hopelijk – ook verbetert?
	Antwoord:	1. Datagedreven werken wordt genoemd als één van de middelen om de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers te verbeteren, niet als een te verbeteren doel op zich. Bijvoorbeeld door aanvullende ondersteuning via de website. Daarnaast wordt doorlopend bekeken of het aantal producten dat de inwoner digitaal kan aanvragen kan worden uitgebreid 2. Voor inwoners die geen middelen hebben om digitaal diensten van de gemeente af te nemen blijft het mogelijk dit analoog te doen. We vragen regelmatig onze inwoners om feedback als ze op een van de gemeentelocaties zijn voor onze dienstverlening. De wekelijkse infopagina Nu & Morgen in Weekblad Heusden kan gebruikt worden als manier om mensen te bevragen over onze dienstverlening. Sinds 2 jaar is er, ook in onze gemeente in de bibliotheken in Vlijmen en Drunen een Informatiepunt Digitale Overheid. Via de bibliotheken kunnen mensen ondersteuning krijgen als ze gebruik willen maken van onze online en digitale dienstverlening.

25	Pagina	15
		Bestuur en Beheer, 1.4 Dienstverlening
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	“we blijven datagedreven werken om de de dienstverlening aan inwoners en ondernemers te verbeteren”. Hoe kan het dat, bij diverse vragen die we stelde afgelopen jaar, er geen enkele “data-gedreven” beantwoord is kunnen worden. Bijv. de WOO cijfers, Sommige KPI cijfers. Ergo, hoeveel wordt geïnvesteerd in daadwerkelijk data gedreven werken en het ontsluiten van deze data?
	Antwoord:	Investeringen in datagedreven werken zijn van pragmatische en momenteel nog van reactieve aard. Vraagstukken vanuit de diverse geledingen van de organisatie worden zo goed mogelijk ondersteund. Hierbij kan gedacht worden aan informatieproducten als overzichten of geografisch weergegeven data (bijvoorbeeld kaarten met diverse informatie.
26	Pagina	15
		Bestuur en beheer, 1.4 Dienstverlening
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 15/98: De omgevingswet gaat 1 januari in. U schrijft dat op deze datum het DSO (digitaal loket) nog niet volledig ingericht is (verre van ideaal) en dit een groeiproces is van jaren. Aan hoeveel jaren moeten we ongeveer denken en welke nadelige gevolgen levert dit op? Hoe gaan we dit oplossen?
	Antwoord:	Op pagina 15 is aangegeven dat het DSO per 1 januari 2024 nog niet zodanig is ingericht dat dit de dienstverlening zal ondersteunen. Aan hoeveel jaar gedacht moet worden is niet te zeggen. Voor het verbeteren, aanvullen en verder uitbouwen van het DSO zijn meerdere partners aan zet zoals het Rijk (voor regels en techniek), het waterschap, de omgevingsdienst, de GGD en de brandweer. Daarnaast zal het te vormen omgevingsplan in Heusden ook moeten worden vertaald en opgenomen in het DSO. De totstandkoming van het omgevingsplan zal enkele jaren in beslag nemen. Samengevat is het een proces van enkele jaren waarbij het DSO steeds verder wordt verbeterd wat te goede komt aan de informatieverstrekking en dienstverlening. Nadelige gevolgen zijn voor nu dat we meer vragen van burgers en bedrijven krijgen omdat de informatieverstrekking in het DSO niet voldoende duidelijk is. Om dit op te vangen wordt via de website van Heusden gerichte informatie verstrekt. Daarnaast wordt de serviceketen omtrent de omgevingswet (van binnenkomst vraag tot verlening) versterkt.
27	Pagina	16
		Bestuur en beheer, 1,5 Gemeentelijk vastgoed
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 16: Verduurzaming gemeentelijk vastgoed. Kunt u een globale planning geven van de gebouwen die verduurzaamd worden met een tijdsplanning?
	Antwoord:	De verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen wordt op twee onderdelen uitgevoerd. Het eerste onderdeel bestaat uit gebouwen conform raadsbesluit van september 2019 (prio 11- gebouwen). Het tweede onderdeel bestaat uit gebouwen die middels het meerjarenonderhoudsplan in de periode van 2024 t/m 2030 worden verduurzaamd (onder voorbehoud vaststelling MJOP in raad 14-11-2023). Overzicht van gebouwen die onder de prio 11 gebouwen vallen:

		• zwembad Die heygrave in Vlijmen (reeds uitgevoerd); • sporthal die Heygrave in Vlijmen (reeds uitgevoerd); • sportzaal de vennen in Drunen (uitvoering 2023); • sporthal de Kubus in Oudheusen (uitvoering 2024); • bezoekerscentrum Heusden in Heusden; • streekarchief in Heusden; • sportzaal de brug in Drunen; • sporthal Dillenburcht in Drunen; • gemeentehuis Vlijmen in Vlijmen; • cultureel centrum de Voorste Venne in Drunen; • gemeentewerf in Drunen. Overzicht van de gebouwen die in de periode 2024-2030 middels het meerjarenonderhoudsplan verduurzaamd gaan worden: • kleed- en doucheruimten HHC 09 in Oudheusen; • kleed- en doucheruimten VV Haarsteeg in Haarsteeg; • kleed- en doucheruimten RKVV Nieuwkuijk in Nieuwkuijk; • buurthuis 'De Stulp' in Drunen; • gebouwen openluchtzwembad 'Het Run' in Drunen; • kleed- en doucheruimten FC Drunen in Drunen; • kleed- en doucheruimten HV Avanti in Drunen; • aula begraafplaats Drunen in Drunen; • aula begraafplaats Heusden in Herpt/Heusden; • demerrondeel in Heusden; • poortgebouw aan de Waterpoort in Heusden. Voor beide overzichten geldt dat deze dynamisch zijn en dus volgorde naar wijziging van inzichten aangepast kan worden. Kleine aanpassingen aan onze gebouwen die leiden tot minder energieverbruik, zoals bijvoorbeeld toepassen van LED verlichtingen bij vervanging, herijken van de instelling aan installaties en dergelijke, worden standaard in het onderhoud meegenomen. Voor de overige gebouwen is momenteel geen verduurzamingsplanning. Er is nieuw vastgoedbeleid in voorbereiding welke aan de raad wordt voorgelegd. Op basis van dit beleid worden de overige gebouwen gelabeld waarin afstoten, herontwikkeling of verduurzamen als labels worden gezien.
28	Pagina	17
		Bestuur en Beheer, Indicatoren
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Bij het aantal klachten is er een behoorlijke afname van 2021-33 naar 2022 naar 21 Natuurlijk is dat positief Is aan te geven waar vooral de afnames plaatsvinden?
	Antwoord:	De afname van het aantal klachten heeft vooral plaatsgevonden: - in de categorie wacht- behandeltijd van 12 naar 8; - in de categorie 'bejegening' van 7 naar 4; - in de categorie 'informatie' van 3 naar 0.
29	Pagina	20
		Bestuur en beheer, 1.2 Samen thuis in Heusden
	Fractie:	Heusden Transparant
	Vraag:	Omvatten die spelregels ook de wijze waarop wordt omgegaan met financiële middelen die nog in de rechtspersoon aanwezig zijn op het moment dat een 'rechtspersoon' Buurt Bestuurt haar activiteiten beëindigd en wordt geliquideerd?

	Antwoord:	Op de agenda van de raadsvergadering van 14 november a.s. staat een voorstel over spelregels en berekeningsmethodiek wijkgerichte budgetten. In de concept-spelregels is het volgende opgenomen: 'Wanneer een Buurt Bestuurt comité tijdens het lopende kalenderjaar stopt, wordt in onderling overleg bekeken hoe het restant van de middelen wordt teruggestort of wordt besteed'.										
30	Pagina	20										
		Verplichte indicatoren										
	Fractie:	DMP Heusden										
	Vraag:	Hoe verhouden de apparaatskosten per inwoner zich tot referentiegemeenten?										
	Antwoord:	Bijgaand het overzicht van de referentiegemeenten welke de begroting 2024 openbaar hebben gemaakt op de website van de desbetreffende gemeente. Overigens het zonder meer vergelijken van de cijfers zonder de informatie achter de cijfers te weten kan nog wel eens mank gaan. <table><tr><td>Gemeente</td><td>Bedrag</td></tr><tr><td>Heusden</td><td>€ 754</td></tr><tr><td>Horst aan de Maas</td><td>€ 789</td></tr><tr><td>Lingewaard</td><td>€ 746</td></tr><tr><td>Utrechtse Heuvelrug</td><td>€ 731</td></tr></table>	Gemeente	Bedrag	Heusden	€ 754	Horst aan de Maas	€ 789	Lingewaard	€ 746	Utrechtse Heuvelrug	€ 731
Gemeente	Bedrag											
Heusden	€ 754											
Horst aan de Maas	€ 789											
Lingewaard	€ 746											
Utrechtse Heuvelrug	€ 731											
31	Pagina	20										
		Verplichte indicatoren										
	Fractie:	VVD										
	Vraag:	VVD Heusden ziet een verschil in het overzicht Dienstverlening indicatoren in de jaarrekening 2021 (pag 15) en in de begroting 2024 (pag. 20) vwb het aantal fte per 1000 inwoners.										
	Antwoord:	Verskil wordt veroorzaakt door vergelijking van realisatie (jaarrekening) en begroot (begroting). De gerealiseerde formatie kan afwijken van begrote formatie, bijvoorbeeld door openstaande vacatures.										
32	Pagina	23										
		Openbare orde & Veiligheid-Ontwikkelingen-Politie en BOA										
	Fractie:	DMP Heusden										
	Vraag:	Gezien de groeiende taken van BOA's. Hoe worden de BOA's meegenomen in en voorbereid op deze verandering van taken en dus mogelijk verandering van gevraagde competenties?										
	Antwoord:	De boa's binnen de gemeente Heusden beschikken over voldoende competenties om de veranderingen in taken aan te kunnen. Het is meer de vraag of zij dit aan gaan kunnen binnen de huidige capaciteit en de steeds meer op hun afkomende taken vanuit de overheid en de steeds meer terugtrekkende houding van de politie. Ook vanaf 1-1-2024 worden de taken van de boa's weer uitgebreid met meer bevoegdheden in het kader van de Wegenverkeerswet, zoals negeren rood licht door fietsers/voetgangers, verlichting fietsers en het gebruiken van de telefoon door fietsers. Voor de komende jaren is de verwachting dat er nog meer taken vanuit de Wegenverkeerswet naar de boa's zullen komen. Genoemd wordt o.a. controle op snelheidsovertredingen.										
33	Pagina	24										
		Openbare orde en veiligheid, Toenemende taken										
	Fractie:	Gemeentebelangen										

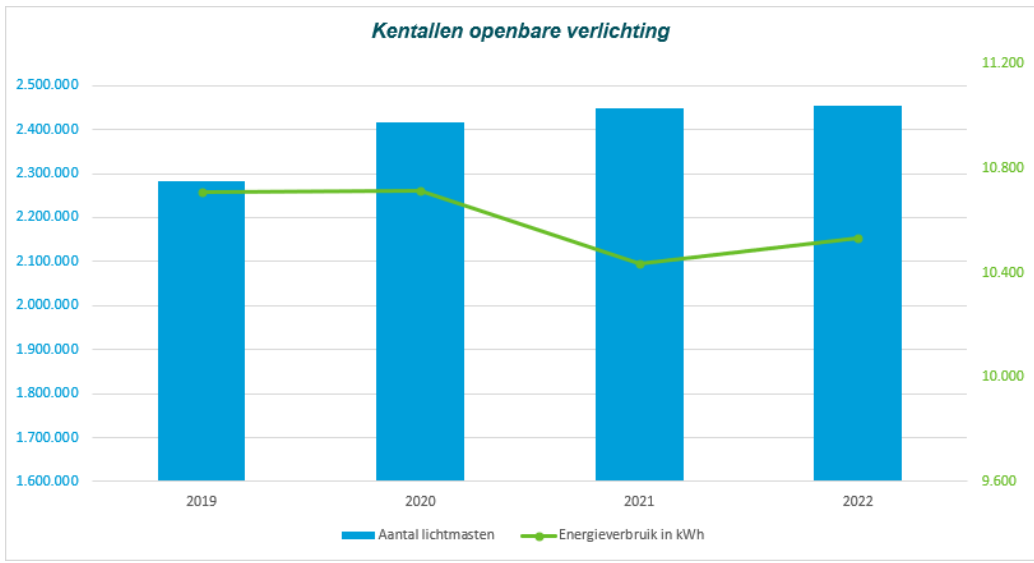
	Vraag:	Pagina 24: Het takenpakket van de boa's neemt toe. U noemt enkele grote onderwerpen. Daarnaast zegt u dat ook veel kleinere onderwerpen van toezicht en handhaving bij de gemeente zijn komen te liggen. Kunt u enkele voorbeelden geven van de toenemende grote en kleine taken van de boa's? Is de huidige boa capaciteit voldoende?
	Antwoord:	Enkele bijkomende taken vanuit de overheid die zijn toegevoegd zijn hierboven al weergegeven, daarnaast zijn hier de afgelopen jaren bijgekomen enerzijds door de overheid en anderzijds door de terugtrekkende beweging vanuit de politie: • Verantwoording van opslag goederen door de gemeente bij ontruiming van woningen door Deurwaarder. Dit wordt momenteel opgepakt door de boa's. • Toezicht op gebruik lachgasverbod(drugs) • Toezicht vuurwerk • Toezicht grote evenementen • Toenemende overlast Jeugd (komt per 1-11-2023 een Jeugdboa voor) • Toename van Ondernijning, waardoor er ook extra aandacht wordt gevraagd van de boa's • Toenemende sociale problematiek in de wijken, waardoor ook extra inzet gevraagd wordt van de boa's • Toename van het aantal woningen die verhuurd worden/gebruikt worden door arbeidsmigranten(kamergewijs verhuur/BRP), waarbij in veel gevallen niet de juiste vergunningen worden aangevraagd. • Vanuit de ROC's komt ook steeds meer de vraag of wij als gemeente studenten van de HTV opleiding een stageplaats kunnen geven. Ook daarin pakken we als gemeente onze verantwoordelijkheid en werken hier aan mee. Momenteel kunnen wij echter maar een student een periode van 10 weken een plaats gunnen, omdat dit uiteraard ook ten koste gaat van onze capaciteit. Binnen de gemeente Heusden hebben we momenteel twee boa's die op kunnen treden als stagebegeleider. Of deze capaciteit voldoende is, is lastig te zeggen. Met de huidige capaciteit is het op dit moment echter nagenoeg niet te doen. Dit ondanks de aanstelling van een Jeugdboa. Komt er echter een vacature, of wordt er iemand langdurig ziek ontstaat er al snel een probleem om alle taken naar behoren uit te kunnen voeren. Als hiervan sprake is wordt het lastig en is het zeker niet uitgesloten dat de boa's prioriteiten moeten stellen en dus bepaalde taken hierdoor niet uit kunnen voeren. Ook het zichtbaar aanwezig zijn in hun gebied wordt dan moeilijk. De aanwezige boa's dienen dan de taken over te nemen van de afwezige boa en het lijkt ons duidelijk dat dit dan ten koste gaan van hun maximale inzet en zichtbare aanwezigheid in hun gebied.
34	Pagina	24
		Openbare orde & Veiligheid-Ontwikkelingen-Toenemende taken
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Welke taken zijn voor de politie toegenomen waardoor ze meer taken richting gemeente leiden?
	Antwoord:	Er zijn geen taken toegenomen voor de politie. Door capaciteitsproblemen bij de politie pakt de politie minder taken op die vervolgens voor een deel bij de gemeente, met name de boa's, komen te liggen.
35	Pagina	24
		Openbare orde en Veiligheid privatisering bouwtoezicht
	Fractie:	Heusden Transparant
	Vraag:	In welke mate is de gemeente aansprakelijk voor de gevolgen van een calamiteit tijdens of na de bouw indien zij niet controleert of heeft gecontroleerd op veiligheidsaspecten en evenmin (heeft) gehandhaafd?

	Antwoord:	Door de invoering van de wet Kwaliteitsborging (Wkb) verandert de verantwoordelijkheid en bewijslast met betrekking tot aansprakelijkheid in de bouw. Voorheen was de aannemer niet aansprakelijk voor gebreken die de opdrachtgever bij oplevering had moeten ontdekken, maar na de invoering van de wet ligt de verantwoordelijkheid wel bij de aannemer. De gemeente blijft na de invoering van de Wkb verantwoordelijk voor het toezicht op de bestaande bouw en bouw- en sloopveiligheid en blijft het bevoegd gezag. De eigenaar blijft, net zoals nu, de eerstverantwoordelijke voor gevolgen van een calamiteit tijdens of na de bouw. In welke mate de gemeente aansprakelijk is na een calamiteit is afhankelijk van verschillende factoren en geen eenduidig antwoord op te geven. Dit is casusafhankelijk.
36	Pagina	24
		privatisering bouwtoezicht
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Ten gevolge van de Wet kwaliteitsborging verandert de beoordeling en bouwcontrole drastisch. Zo kijkt de gemeente bij het afgeven van vergunningen niet meer naar bouwtechnische zaken en wordt hierop ook geen controle tijdens de bouw meer uitgevoerd. Handhaving op geconstateerde overtredingen blijft wel een taak voor de gemeente. Heeft deze ontwikkeling gevolgen voor de personele bezetting (fte) en de inkomsten uit bouwleges?
	Antwoord:	De werkzaamheden worden voor de bouwplantoetsers en toezichthouders bouw anders van aard met betrekking tot bouwwerken in gevolgklasse 1. Voor bouwwerken in andere gevolgklassen blijft dit ongewijzigd. Zo is de gemeente aan zet bij het beoordelen van de bouwmelding die door de kwaliteitsborger wordt gedaan. Hierbij wordt onder andere getoetst aan omgevingsrisico's. Daarnaast is de gemeente aan zet bij het beoordelen van de gereedmelding. De gemeente controleert dan of de kwaliteitsborging is uitgevoerd volgens de regels. Hiermee controleren we de verklaring van de kwaliteitsborger en de overige onderdelen van het dossier. Met een goedkeuring van deze gereedmelding neemt de gemeente weer de verantwoordelijkheid als het ware over. De bouwtechnische toets vervalt maar daar komen andere werkzaamheden voor in de plaats waarvoor geen leges kan worden geheven. De leges zullen minder worden, het werk naar alle waarschijnlijkheid niet. Ook omdat de gemeente nog steeds aan zet is voor een omgevingsvergunning waarin de toets op het omgevingsplan vorm krijgt. Op dit moment is ook nog niet duidelijk of alle bouwwerken in gevolgklasse 1 per 1 januari 2024 onder de WKB zullen vallen omdat de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Eerste kamer het Instituut voor Bouwrecht heeft gevraagd met spoed advies uit te brengen over de ontvlechting van de WKB en de Omgevingswet met als doel de inwerkingtreding met een half jaar uit te stellen.
37	Pagina	26
		Openbare orde en veiligheid, Crisisbeheersing / Veiligheidsregio Brabant-Noord
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 26: Wanneer start de bouw van de nieuwe brandweerkazerne in Drunen en wat is de verwachte opleveringsdatum?
	Antwoord:	De Veiligheidsregio heeft laten weten dat de start van de bouw gepland staat voor het 3 ^e kwartaal van 2025. De totale bouw duurt ongeveer een jaar.
38	Pagina	26

		Crisisbeheersing Veiligheidsregio Brabant-Noord. Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	De Veiligheidsregio start met de realisatie van de nieuwe brandweerkazerne in Drunen. Is er voldoende aandacht voor betrokkenheid van brandweervrijwilligers bij het bouwproces?
	Antwoord:	De vrijwilligers zijn al vanaf de start betrokken bij de locatiekeuze van de nieuwe brandweerkazerne. Zij zijn ook betrokken bij het onderzoek naar de mogelijkheid voor een veiligheidsplein op de beoogde locatie van de nieuwe brandweerkazerne. De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de bouw van de kazerne. Vanuit de gemeente volgen we dit proces en checken we ook of de vrijwilligers goed aangehaakt blijven. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt overigens wel primair bij de veiligheidsregio.
39	Pagina	26
		Integrale veiligheid /Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	We willen meer aandacht voor toezicht en handhaving op ergernissen zoals dumpingen, zwerfafval, illegaal gebruik van openbare ruimte, hondenpoep en jeugdoverlast. Hoe/ door wie wordt dat gedaan?
	Antwoord:	Toezicht en handhaving op de openbare ruimte wordt gedaan door de boa's en de politie. Dit gebeurt uiteraard in samenwerking met de medewerkers van de buitendienst, maar ook met externe partners. Voor afvaldumpingen werken we samen met de boa's van de SSiB. Jeugdoverlast pakken we aan in samenwerking met maatschappelijke partners o.a. de jongerenwerkers, scholen en buurgemeenten.
40	Pagina	28
		Openbare orde en veiligheid, eigen indicatoren
	Fractie:	VVD
	Vraag:	Hoe verhouden de 2022 cijfers van doorverwijzing naar HALT zich ten opzichte van de cijfers van 2019 en het gevoel van veiligheid/ mate van overlast voor onze inwoners.
	Antwoord:	De HALT cijfers zijn in 2022 afgenomen ten opzichte van de cijfers in 2019. Deze zijn bijna gehalveerd. De boa's zijn meer gaan doorverwijzen, zoals ook de leerplichtambtenaren. De politie minder. In samenwerking met het OM, de politie en HALT is er een projectplan opgesteld om de boa's meer mogelijkheden te bieden om naar HALT door te verwijzen. Bijvoorbeeld voor baldadigheid.
41	Pagina	28
		Openbare orde en veiligheid, eigen indicatoren
	Fractie:	VVD
	Vraag:	Blz 28 Er zijn veel minder drugspanden gesloten tov 2019, wat is de oorzaak hiervan?
	Antwoord:	Hiervoor is geen eenduidige verklaring te geven. We volgen meldingen en signalen altijd op en sluiten de panden volgens ons Damoclesbeleid.
42	Pagina	32
		kwaliteit openbare ruimte/ Wat willen we bereiken?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Een hoger kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Toegankelijkheid voor iedereen, ook voor mensen met een verminderde mobiliteit. Is dit nog steeds haalbaar en is in de begroting voldoende rekening gehouden met de huidige prijsstijgingen en kunnen we het volledige plan gewoon uitvoeren?

	Antwoord:	We hebben verschillende maatregelen tot onze beschikking om sturing te geven aan het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Los van de inzet die we plegen om meldingen op te lossen (service onderhoud), wordt ook regulier onderhoud uitgevoerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het maaien van het gras en het vegen van de straten. Klimaatveranderingen (natte warme zomers en een zachte winter) zorgen ervoor dat over een langere periode meer inzet nodig is om de vastgestelde beeldkwaliteit voor het onderhoud van de openbare ruimte te realiseren. De afgelopen jaren zijn zeer groeizame jaren geweest waardoor in de lente/zomermaanden het afgesproken beeld niet altijd behaald is. Ook extensief beheer en maatregelen om de openbare ruimte klimaatbestendig te maken, zorgen ervoor dat het moeilijker wordt de beeldkwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren. Immers meer open bestrating (watermaatregel), meer zaadvorming (biodiverse inrichting), meer veegzand (kabels en leidingen), zorgen voor meer onkruid. Hetgeen de beeldkwaliteit negatief beïnvloed. Binnenkort wordt u geïnformeerd over de ervaringen mbt het beeldgericht werken van de afgelopen twee jaren. De afgelopen jaren is veel groot onderhoud uitgevoerd om achterstanden weg te werken. Denk hierbij aan asfalteren, herstraten en het inboeten van groen. Daarnaast wordt er een impuls gegeven aan het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte door middel van integrale beheerprojecten. Ondanks dat we hierbij werk met werk combineren, constateren we dat de beheerbudgetten niet altijd toereikend zijn om een financieel haalbaar plan te realiseren. Dit heeft enerzijds te maken met prijsstijgingen anderzijds met een lange voorbereidingstijd (meer spelers en opgaven), bewonerswensen en ad hoc beheer (veilig en heel) uit het verleden. Als duidelijk is dat de kosten voor uitvoering van de integrale projecten niet afgedekt kunnen worden vanuit de in begroting en onderhoudsplannen beschikbare budgetten dan worden hiervoor afzonderlijk voorstellen aan u voorgelegd.
43	Pagina	32
		Verkeer en vervoer, Kwaliteit Openbare Ruimte
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Kwaliteit Openbare Ruimte Kunt u details delen over de geplande herinrichtingsprojecten voor de openbare ruimte in de kernen Vlijmen, Drunen en Oudheusden en hoe deze projecten passen in de bredere visie voor ruimtelijke ontwikkelingen in deze kernen?
	Antwoord:	De beheerprojecten (herinrichtingsprojecten) zijn voornamelijk integraal. Denk dan aan het realiseren van waterberging, afkoppelen, aanpassen van de bestrating, aanpassen van de groenvoorziening, verkeersremmende maatregelen enz. Ook vindt hierbij afstemming/samenwerking plaats met externe partners (Stichting Woonveste, Brabant Water, Enexis). Binnenkort wordt u geïnformeerd over de projecten die op stapel staan de komende jaren. Deze beheerprojecten geven een impuls aan de kwaliteit van de openbare ruimte. Daarnaast wordt door het treffen van watermaatregelen ruimte in het rioolstelsel gecreëerd, waardoor woningbouw in een bepaald gebied mogelijk wordt gemaakt. Door de vele opgaven te stapelen wordt de leefbaarheid van een gebied vergroot. Denk hierbij aan het combineren van een waterberging met beweeg- en ontmoetvoorzieningen.
44	Pagina	34
		Verkeersveiligheid/ Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Uitvoeringsprogramma GVVP. De onderzoeksfase loopt. Waar is in de begroting geld opgenomen voor de uitvoeringsfase. Bijvoorbeeld fietsverkeer Tuinbouwweg e.a. /Priemsteeg en veilige school- en sportroutes? Idem: Elshoutseweg/veiligheid fietsverkeer over viaduct A59

	Antwoord:	Tijdens de vaststelling van het Meerjaren Uitvoeringsprogramma GVVP 2022 is een amendement aangenomen om onderzoek te doen naar de opwaardering van de Tuinbouwweg tussen de Bellaard en de Abt van Engelenlaan. Deze maatregel is niet opgenomen in het MUP. In een later stadium zal u een dekkingsvoorstel voor de uitvoering ontvangen. Binnen het MUP GVVP 2022 zijn onder andere budgetten gereserveerd voor maatregelen als de Priemsteeg (nummer 1A.16), aanpassen sport- en schoolomgeving (nummer 1A.10) en verbeteren verkeersveiligheid viaduct Elshoutseweg over A59 (nummer 3A.03).
45	Pagina	35
		Verkeer en vervoer
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 35: Realisatie snelfietsroute Den Bosch- Waalwijk. Kunt u een tijdsplanning geven?
	Antwoord:	De realisatie van de snelfietsroute wordt uitgevoerd binnen de GOL. Na een positieve uitspraak van de Raad van State, wordt de planning gemaakt en zal daarmee ook bekend worden wanneer de SFR aan bod komt.
46	Pagina	35
		Verkeer en vervoer, Duurzame mobiliteit
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	'Samen met de provincie en de vervoersmaatschappij zorgen dat de kwaliteit van het openbaar vervoer wordt geborgd.' ... Concessies voor het openbaar vervoer lopen de komende jaren af. Vraag 1: is de gemeente al in gesprek met de provincie over de eisen en wensen m.b.t. de kernen van de gemeente Heusden? Vraag 2: de tendens lijkt te ontstaan dat openbaar vervoer maatschappijen niet meer inschrijven op de vrijvallende concessies. Wat zijn de gedachten van de gemeente m.b.t. de continuïteit van het openbaar vervoer voor onze gemeente?
	Antwoord:	1. We zijn als gemeente Heusden samen met de andere gemeenten in de regio en provincie met elkaar bezig om gedeelde mobiliteit uit te werken conform het door alle colleges vastgestelde ambitiesdocument voor Oost Brabant. Meer info hierover is hier te vinden https://publicaties.brabant.nl/gedeelde-mobiliteit/regionale-aanpak?overlay=Regio-Oost-Brabant . Een van de werkstromen die uitgewerkt wordt is de aanbesteding van de concessie. Deze moet eind 2026 ingaan en hierbij worden ook gemeenten intensief betrokken. Dit gebeurt via een kopgroep waarin ook wethouder Peter van der Steen deelneemt namens regiotaxi. 2. In Zeeland was er inderdaad geen aanbieder. Voor West-Brabant zijn er 2 inschrijvingen. Uiteraard houdt de provincie de ontwikkelingen in de markt in de gaten bij de voorbereiding voor de nieuwe concessie. https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/verkeer-en-vervoer/2023/twee-inschrijvers-voor-ov-concessie-in-west-brabant
47	Pagina	36
		Schadeclaims verkeer
	Fractie:	DMP Heusden, Heusden Transparant, VVD, Gemeentebelangen
	Vraag:	Aan wat voor claims moeten we hier denken - is er een verklaring voor de grote stijging? Wat is de reden dat de gemeente in slechts 1 geval aansprakelijk was en welke maatregelen zouden getroffen kunnen worden om te voorkomen dat medewerkers zich onnodig bezig houden met claims die de gemeente niet regarderden?

		Er zijn 31 claims ingediend en slechts 1 geval is de claim voor de gemeente aansprakelijk gesteld in 2022. Kan de gemeente duiding geven aan het aantal ingediende claims over de jaren tov aansprakelijk stelling en ziet de gemeente hier een taak Grafiek pagina 36 aantal schadeclaims verkeer: Het aantal ingediende schadeclaims is fors toegenomen. Wat is hier de oorzaak van en wat voor soort schadeclaims betreft het? En wie is er verantwoordelijk voor?															
	Antwoord:	Het antwoord op deze vraag volgt later.															
48	Pagina	36															
		Kengetallen openbare verlichting															
	Fractie:	VVD															
	Vraag:	Kunt u een nadere toelichting geven vwb de kentallen openbare verlichting op blz 36?															
	Antwoord:	In de tabel worden de kengetallen weergegeven die betrekking hebben op het aantal lichtmasten en het energieverbruik. Deze kengetallen geven inzicht in het energie verbruik ten op zichten van het aantal masten. In de tabel is te zien dat het aantal lichtpunten toeneemt, maar het energieverbruik daalt. De tabel zal worden aangepast waarbij staafdiagram het aantal masten weergeeft en de lijngrafiek het energie verbruik. Er is ook een rectificatie toegepast. In 2022 zijn er 11.040 masten (het aantal lampen stond vermeld) <table border="1"> <caption>Kentallen openbare verlichting</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal lichtmasten</th> <th>Energieverbruik in kWh</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>~2.280.000</td> <td>~10.800</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>~2.420.000</td> <td>~10.800</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>~2.450.000</td> <td>~10.400</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>~2.450.000</td> <td>~10.400</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Aantal lichtmasten	Energieverbruik in kWh	2019	~2.280.000	~10.800	2020	~2.420.000	~10.800	2021	~2.450.000	~10.400	2022	~2.450.000	~10.400
Jaar	Aantal lichtmasten	Energieverbruik in kWh															
2019	~2.280.000	~10.800															
2020	~2.420.000	~10.800															
2021	~2.450.000	~10.400															
2022	~2.450.000	~10.400															
49	Pagina	40															
		Economie en recreatie, Stikstofproblematiek															
	Fractie:	Heusden Transparant															
	Vraag:	Al eerder hebben wij vragen gesteld over vrijkomende stikstofrechten in de gemeente Heusden. Welke stappen heeft het College (inmiddels) genomen om te bezien of in de gemeente Heusden vrijvallende stikstofrechten kunnen worden gereserveerd voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in Heusden?															
	Antwoord:	Het college heeft meerdere stappen ondernomen om te onderzoeken of vrijkomende stikstofrechten in de gemeente kunnen worden gereserveerd voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. We gebruiken een externe deskundige voor de expertise.															

		Het bewustzijn binnen het college en de organisatie van de stikstofproblematiek is hoog. Voor bijvoorbeeld de accountmanager agrarische bedrijvigheid en beleidsmedewerker vastgoed staat dit onderwerp hoog op de agenda. Als gevolg hiervan wordt er nu bij signalen uit de agrarische sector of elders standaard bekeken of er mogelijke stikstofrechten vrij kunnen komen die de gemeente zou kunnen benutten voor economische of ruimtelijke ontwikkelingen. Wij kunnen als gemeente echter geen stikstofbank of iets dergelijks oprichten of bijhouden, zodoende is het reserveren van stikstofrechten voor toekomstige ontwikkelingen niet aan de orde.
50	Pagina	40
		Economie en recreatie, Transitie
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Eerste bullet: zijn er al circulaire verdienmodellen geheel gelukt? Wat zijn struikelblokken voor dergelijke circulaire verdienmodellen?
	Antwoord:	Circulaire verdienmodellen komen moeilijk van de grond. Dergelijke processen en onderzoeken kosten veel tijd en geld. Daarom zijn er ook diverse subsidies beschikbaar zoals de subsidie voor doorbraakprojecten in de Circulaire Economie van de Provincie Noord Brabant. Ook draaien er projecten in Midpoint Brabant Circulair. Vanuit de greendeal Heusden gaan we graag met ondernemers verder onderzoeken wat mogelijk is.
51	Pagina	41
		Economie en recreatie, Economische zaken algemeen en arbeidsmarkt
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Blz. 41 Kopje wat gaan we daarvoor doen? Hoe ver staat het met de invulling van de Green Deal Heusden (hoeveel ondernemers hebben zich hiervoor al aangesloten)?
	Antwoord:	Op dit moment zitten we nog in de opstartfase en hebben zich 5 individuele ondernemers aangemeld en 4 een energiescan gehad. Met een bedrijventerrein onderzoeken we een collectieve deelname. Er heeft een onderzoek naar een warmtenet voor tuinbouw plaatsgevonden en onderzoeken we een samenwerking tussen ondernemers om energie uit te wisselen.
52	Pagina	41
		Economie en recreatie, Business to Business
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Kopje wat gaan we daarvoor doen? Wat wordt er bedoeld met actieve verkoop van bedrijfskavels?
	Antwoord:	Dat er enkele kavels in de verkoop komen op inschrijving. De accountmanager economie is daarvoor het aanspreekpunt.
53	Pagina	42
		Economie en recreatie, Horeca
	Fractie:	Heusden Transparant
	Vraag:	a. Wanneer is de beleidsregel Ontheffingenbeleid Paracommercie voor het laatst geëvalueerd en/of geactualiseerd? b. In welke mate wordt er gecontroleerd/gehandhaafd op paracommerciële organisaties die voor "buitenstaanders" compleet verzorgde middag- of avondprogramma's aanbieden?
	Antwoord:	a. De beleidsregel Ontheffingenbeleid Paracommercie van 1 april 2014 is in maart 2016 geëvalueerd. Dit heeft niet geleid tot een actualisatie van de regels, alleen

		moest het beleid nog wat beter onder de aandacht gebracht worden. Alle sportverenigingen hebben recent een informatiebrief met de spelregels hieromtrent ontvangen. Met Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Heusden zijn we regulier in gesprek b. Para commerciële horeca wordt periodiek gecontroleerd, circa 1 a 2 keer per jaar. Krijgen we echter signalen binnen dat para commerciële horeca zich niet aan de regels houdt, dan wordt er gecontroleerd en op eventuele gevolgen gewezen. Indien nodig wordt handhavend opgetreden.
54	Pagina	43
		Economie en recreatie, Land en Tuinbouw
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Blz. 43 Kopje wat gaan we daarvoor doen? Wat wordt er bedoeld dat 'we betrokken zijn bij GGA's vanuit het perspectief van de ondernemers'?
	Antwoord:	Binnen de gebiedsgerichte aanpak vinden we het belangrijk dat er ook aandacht is voor het perspectief van de (agrarische) ondernemers. De accountmanager Agrarische Bedrijvigheid van de gemeente Heusden voert regelmatig gesprekken met agrariërs en andere betrokken partijen in ons landelijk gebied. Daardoor weten we wat er speelt in de praktijk. Niet alleen ambtelijk, maar ook bestuurlijk hebben we aandacht voor de uitdagingen van sector. Samen met AgriFood Capital hebben we bijvoorbeeld afgelopen zomer een Radentour georganiseerd bij een lokale melkveehouder, waar het college en de raad in gesprek konden gaan met de ondernemer en het ZLTO over de uitdagingen in het buitengebied. Door het gesprek met elkaar aan te blijven gaan, kunnen we input leveren bij de lopende gebiedsprocessen. Daarnaast zijn we actief betrokken bij de Kopgroep Transitie Landbouw RNOB waar we de verbinding en afstemming opzoeken met andere gemeenten over de uitdagingen in het buitengebied, waar ook de GGA's bij horen.
55	Pagina	43
		Economie en recreatie, Groen
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Kopje wat gaan we daarvoor doen? Wanneer wordt het onderzoek voor groennorm voor bebouwd gebied naar verwachting afgerond?
	Antwoord:	Het onderzoek naar de groennorm wordt eind 2024 afgerond.
56	Pagina	40 (digitaal) 46 (PDF)
		Economie en recreatie; beschrijving tabel aantal vestigingen van bedrijven
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Heusden koerst op een ondernemersklimaat. Het aantal vestigingen van bedrijven is licht stijgend. Als we kijken in de afgelopen vier jaar (2019-2023): Hoeveel nieuwe bedrijven hebben zich gevestigd Zijn vertrokken naar andere gemeente Zijn gestopt
	Antwoord:	In 2019 waren er circa 3930 vestigingen in de gemeente Heusden, In 2022 waren dat er circa 5050 (Bron: Lisa). Netto zijn er 1120 bedrijven bijgekomen.
57	Pagina	50
		Onderwijs
	Fractie:	Heusden één

	Vraag:	Op blz 6 wordt onder de rubriek Sociaal domein gewag gemaakt van een stijging van het leerlingenvervoer. Vraag: in het hoofdstuk Onderwijs lijkt hier m.u.v. indicator (+ 25) op pagina 55 (rechtsboven) geen letter gewijd aan de stijging van het leerlingenvervoer. Waarom dan wel een vermelding van negatieve impact op de begroting voor 2024?
	Antwoord:	De cijfers op bladzijde 6 betreffen een analyse van een aantal verschillen waarbij ook bedragen samengevoegd zijn. Er staat een bedrag van € 779.000 voor Sociaal Domein (WMO en leerlingen vervoer). Het betreft een beperkte stijging (€ 42.000) van de kosten voor leerlingenvervoer t.o.v. het voorgaande jaar. Deze stijging van de kosten komt voort uit de ontwikkeling van in- en uitstroom van leerlingen die gebruik gaan maken van het leerlingenvervoer en de jaarlijkse indexering t.o.v. 2023.
58	Pagina	51
		Onderwijs-Doelen en prestaties- Wat gaan we daarvoor doen?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Door wie is dit huisvestigingsonderzoek gestart? Wanneer dit door de gemeente is gestart de vraag of dit enkel voor kinderopvangorganisatie Mikz is of ook voor andere kinderopvangorganisaties? Is Mikz de enige kinderopvangpartner die in beeld komt bij het vormen van integrale kindcentra? Hoe gaat deze procedure? Wie bepaalt met welke kinderopvangaanbieder in zee wordt gegaan?
	Antwoord:	Het onderzoek naar huisvesting is gestart door Mikz Kinderopvangorganisatie. Mikz nam hierbij één specifieke locatie in Drunen als testcasus, om te kijken of een investering in een herbruikbare huisvesting levensvatbaar zou zijn voor andere locaties binnen de gemeente. Naast Mikz zijn er ook andere partijen actief in-, en rond de scholen in gemeente Heusden, vaak in de vorm van een kindcentrum. Er bestaat geen geijkte procedure voor het huisvesten van een kinderopvangorganisatie in een schoolgebouw. Deze situaties ontstonden voorheen organisch in de scholen, wanneer er leegstand bestond. Scholen bepalen zelf met wie ze goed kunnen samenwerken en welke partij het beste aansluit bij de visie van de school. De gemeente heeft een toezichthoudende functie op basis van wetgeving en wordt geïnformeerd over een voorgenomen samenwerking in een schoolgebouw.
59	Pagina	52
		Onderwijs, Onderwijsachterstanden / Aanpak laaggeletterdheid
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 52: Onderwijs in 2024 voeren we bovendien de aanbevelingen uit van een onderzoek naar meertalige communicatie door de gemeente. Welke aanbevelingen worden doorgevoerd? - " gemeentelijke inzet en regie op het verbeteren van de basisvaardigheden van mensen die door gemeenten worden bereikt via de domeinen onderwijs, werk, gezin en gezondheid." Wat houdt dit in?
	Antwoord:	Het onderzoek is uitgevoerd door twee studenten. Aanbevelingen die we in 2024 willen uitvoeren zijn: • het meertalig maken van de website (we onderzoeken op dit moment of dit kan voor de hele website of alleen voor de belangrijkste informatie) • we maken een speciale webpagina en brochure voor niet-Nederlandstalige doelgroepen ("the ultimate guide to Heusden") Op langere termijn sluiten de aanbevelingen uit het onderzoek goed aan op de wens onze communicatie voor alle doelgroepen begrijpelijker te maken. Aanbevelingen die we op langere termijn uitvoeren:

		• het toepassen van pictogrammen in sjablonen voor brieven en het gebruiken van een set standaardsymbolen ter versterking van schriftelijke communicatie • het toepassen van B1-taalgebruik (dit taalniveau staat voor eenvoudig Nederlands) in zoveel mogelijk uitingen van de gemeente Heusden. Hiervoor lopen op dit moment al interne workshops publieksgericht schrijven. Ook bij het schrijven van beleidstukken is het uitgangspunt om begrijpelijke taal te gebruiken. De gemeente en het Taalhuis Heusden gaan lokaal meer de verbinding zoeken met de domeinen onderwijs, werk, gezin en gezondheid. Er is nauw contact met Baanbrekers en voor werkzoekenden met een taalvraag wordt lokaal een taalmaatje gezocht. Aandacht voor laaggeletterdheid is opgenomen in het armoedebeleid. De samenwerking op dit thema zal in 2024 meer aandacht krijgen.															
60	Pagina	54															
		Onderwijs- Brede samenwerking onderwijs-Wat gaan we daarvoor doen? Bullit 3															
	Fractie:	DMP Heusden															
	Vraag:	In juni 2023 is de HEA, na jaren vertraging, vastgesteld. In deze begroting staat beschreven dat men in 2024 de inventarisatiefase afsluit en dan daaropvolgend in 2024 tijd neemt voor de onderzoeksfase. Een eerste start lijkt daarmee niet voor 2025 aan de orde. Is dit een juiste beredenering? Gezien de vertraging van de afgelopen jaren, is er ook een versnelling mogelijk?															
	Antwoord:	De beredenering dat een eerste start vóór 2025 niet aan de orde is, is onjuist. De HEA is vanaf het eerste moment actief, opgedeeld in verschillende fases. Elke fase is essentieel voor het behalen van de gestelde ambities. De inventarisatiefase is nodig om passende interventies te treffen. Een versnelling is dan ook niet nodig, omdat het proces al in gang is gezet.															
61	Pagina	56															
		Onderwijs, tabel verzuim per 1000 leerlingen															
	Fractie:	VVD															
	Vraag:	Blz. 56 tabel is gedeeltelijk weggefallen, graag opnieuw ter beschikking stellen															
	Antwoord:	<table><tr><th>Verzuim per 1.000 leerlingen (inwoners 5-18jaar)</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th></tr><tr><td>Absoluut verzuim (leerplichtigen, niet ingeschreven op een school)*</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>0,00</td><td>9,40</td></tr><tr><td>Relatief verzuim (ingeschreven leerlingen, ongeoorloofd afwezig)</td><td>13</td><td>11</td><td>36</td><td>23</td></tr></table>	Verzuim per 1.000 leerlingen (inwoners 5-18jaar)	2019	2020	2021	2022	Absoluut verzuim (leerplichtigen, niet ingeschreven op een school)*	0,00	0,00	0,00	9,40	Relatief verzuim (ingeschreven leerlingen, ongeoorloofd afwezig)	13	11	36	23
Verzuim per 1.000 leerlingen (inwoners 5-18jaar)	2019	2020	2021	2022													
Absoluut verzuim (leerplichtigen, niet ingeschreven op een school)*	0,00	0,00	0,00	9,40													
Relatief verzuim (ingeschreven leerlingen, ongeoorloofd afwezig)	13	11	36	23													
62	Pagina	62															
		Sport en cultuur, Sport en bewegen															
	Fractie:	Heusden één															
	Vraag:	‘Bevorderen sport- en beweegparticipatie en zwemvaardigheid van de inwoners gemeente Heusden.’... Vraag: is er een overzicht van het totaal aantal leerlingen in het zwemonderwijs (actief, geslaagd, wachtlijst) naar de inwoners van gemeente Heusden en inwoners van buiten onze gemeente?															
	Antwoord:	Niet alle gevraagde gegevens zijn beschikbaar. Momenteel (oktober 2023) zitten er 648 kinderen op ABC zwemmen. Daarnaast staan er 108 kinderen op de wachtlijst, hiervan zijn 44 kinderen niet woonachtig in de gemeente. We kennen geen verschil in aannamebeleid voor kinderen woonachtig binnen of buiten Heusden. Afhankelijk van de capaciteit bij zwembaden in omliggende gemeenten melden zich meer/minder kinderen van buiten onze gemeentegrenzen.															
63	Pagina	62															
		Sport en cultuur, Oudheidkunde, erfgoed en musea															
	Fractie:	Gemeentebelangen															

	Vraag:	Pagina 62: Er zijn plannen voor een nieuwe huisvesting van het Streekarchief Langstraat Heusden Altena. Zijn deze plannen, financieel gezien, ook opgenomen in de begroting van 2024?
	Antwoord:	Nee. Deze zijn niet opgenomen in de begroting 2024
64	Pagina	63 en 64
		Sport en cultuur
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 63: Sport en cultuur, wat gaan we daarvoor doen: - "Stimuleren van sport- en beweegdeelname voor iedereen en in het bijzonder kwetsbare groepen." Wie vallen er onder kwetsbare groepen? - "actief participeren in het lokaal beweeg- en sportakkoord" Wat wordt er bedoeld met actief participeren? Wat gaat de gemeente hiervoor doen? - "We gaan onderzoeken of een sportplatform bijdraagt aan het vergroten van de samenwerking met sport- en beweegaanbieders." Wat wordt er bedoeld met een sportplatform en hoe gaat dit onderzocht worden? Pagina 64: - "we willen in 2024 de tegelvloer in zwembad Die Heygrave vervangen. We onderzoeken de haalbaarheid." Waar hangt de haalbaarheid vanaf? Had hier al naar gekeken kunnen worden tijdens de werkzaamheden rondom de verduurzaming?
	Antwoord:	- "Stimuleren van sport- en beweegdeelname voor iedereen en in het bijzonder kwetsbare groepen." Wie vallen er onder kwetsbare groepen? Kwetsbare doelgroepen zijn de groepen die op dat moment extra aandacht nodig hebben. Hetzij vanwege een fysieke beperking, financiële beperkingen of vanwege gezondheidsachterstanden. Op basis van monitors en in overleg met het WWT en Stichting de Schroef wordt per periode bepaald waar de kwetsbare doelgroepen zich bevinden. - "actief participeren in het lokaal beweeg- en sportakkoord" Wat wordt er bedoeld met actief participeren? Wat gaat de gemeente hiervoor doen? Vanuit de gemeente nemen drie ambtenaren deel aan het kernteam en de verschillende themagroepen. Daarnaast levert de gemeente de secretaris van het beweeg- en sportakkoord en zorgt voor de doorgeleiding van de financiering. - "We gaan onderzoeken of een sportplatform bijdraagt aan het vergroten van de samenwerking met sport- en beweegaanbieders." Wat wordt er bedoeld met een sportplatform en hoe gaat dit onderzocht worden? De exacte vorm van het sportplatform is ook nog onderdeel van het onderzoek. Te denken valt aan een netwerkstructuur van organisaties en bedrijven die zich bezighouden met sport of bewegen in de gemeente. Een eerste bijeenkomst is dit voorjaar geweest in het kader van het beweeg- en sportakkoord. Een tweede wordt momenteel voorbereid. Na deze bijeenkomsten wordt geëvalueerd of dit de juiste vorm is, of welke andere vorm en frequentie beter passen. Voor het vervangen van de tegelvloer onderzoeken we, wat de juiste technische aanpak hiervoor is, wat de omvang moet te zijn, wat de kosten hiervoor zijn en wanneer we de uitvoering het beste kunnen inplannen zodat de discontinuïteit van het zwembad het minst geraakt wordt. De vervanging van de tegelvloer bleek niet te combineren met de verduurzamingswerkzaamheden.

65	Pagina	63
		Sport en cultuur, Sport en bewegen
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Wat gaan we daarvoor doen? Bullet 3 Verzorgen van zwemlessen en zwemactiviteiten voor diverse doelgroepen Recentelijk ook besproken dat er een tekort is aan gekwalificeerd personeel Is er inmiddels al een vooruitgang geboekt betreffende de invulling van de vacatures?
	Antwoord:	De krapte op de arbeidsmarkt is in vele sectoren waarneembaar, zo ook in de zwembadbranche. Het vinden van goed gekwalificeerd personeel is in deze tijd daardoor een lastige opgave. In de zwembadbranche is bovendien de vraag groter dan het aanbod en het ziet er niet naar uit dat dit op korte termijn verandert. Op dit moment staan er vacatures open die we naar alle waarschijnlijkheid op korte termijn kunnen invullen. Met het aannemen van deze nieuwe medewerkers vullen we de vrijgekomen formatie in die is ontstaan doordat medewerkers onze organisatie hebben verlaten. Met de komst van deze nieuwe medewerkers, de zittende medewerkers en met de inzet van onze oproepkrachten kunnen we het huidige aanbod van zwemactiviteiten blijven aanbieden. Voor de afgelopen wervingscampagne hebben we gebruik gemaakt van de diensten van een communicatiebureau, die de vacatureteksten aantrekkelijker heeft gemaakt. Daarnaast hebben we in de vacaturetekst tevens vermeld dat we de opleiding tot zweminstructeur aan kunnen bieden wanneer iemand geïnteresseerd is in het vak, flexibel inzetbaar is en zich wil binden aan de gemeente Heusden.
66	Pagina	64
		Sport en cultuur, Sportvoorzieningen
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Bullet 2 er wordt samen met de sportaanbieders gewerkt aan een concreet plan voor de herinrichting van het sportpark De Hoge Heide Wij zien op pag.196 dat er middelen beschikbaar zijn gesteld ter ondersteuning van 28.000 in 2023 Is aan te geven de planning van deze herinrichting? en hoe de financiering gaat lopen?
	Antwoord:	De verdere haalbaarheid en wenselijkheid van de plannen wordt nu onderzocht. Verwachting is dat dat proces in november afgerond is. Vervolgens wordt toegewerkt naar een Go-/No go-moment in december. De verdere financiering van een herinrichting van het sportpark is sterk afhankelijk van de vorm van de herinrichting, afspraken met de gebruikers van het sportpark en de fasering. Daarop is nu dus nog geen concreet beeld.
67	Pagina	64
		Sport en cultuur, Sportvoorzieningen
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	'we willen in 2024 de tegelvloer in zwembad Die Heygrave vervangen en onderzoeken de haalbaarheid.' ... Dat de tegelvloer vervangen moet gaan worden is al enige jaren bekend. Opnieuw groot onderhoud voor het overdekte zwembad. Vraag: Waarom is dit uit het oogpunt van besparing van kosten én discontinuïteit in de beschikbaarheid van het zwembad niet parallel met de verduurzaming gedaan?
	Antwoord:	Normaal wordt met een dergelijk project bekeken of er werk met werk gemaakt kan worden. Dit is in dit geval ook bekeken, maar de werkzaamheden aan de tegelvloer waren niet te combineren met de verduurzamingswerkzaamheden. Dit was praktisch niet uitvoerbaar.
68	Pagina	64

		Sport en cultuur
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	We willen in 2024 de tegelvloer in zwembad die Heygrave vervangen. We onderzoeken de haalbaarheid. Is hiervoor voldoende geld gereserveerd in het onderhoudsplan of wordt het een afzonderlijk financieel traject?
	Antwoord:	Hiervoor is een bedrag opgenomen in het huidige onderhoudsplan (MJOP 2019-2023). Deze raming is uit 2019 en zal verwachting niet meer voldoende zal zijn voor het uitvoeren van deze werkzaamheden in 2024. Deze raming is namelijk niet geïndexeerd. Door de verbouwingswerkzaamheden (verduurzaming) van het zwembad in 2022, was het niet mogelijk om voor het zwembad een nieuw MJOP op te laten stellen (MJOP 2024-2028). Dit wordt verder toegelicht in het raadsvoorstel "meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2024-2028" van 14 november 2023. In het nieuwe MJOP zal een bijgestelde raming voor het vervangen van de tegelvloer worden opgenomen. Indien dit leidt tot een financiële afwijking zal gemeld worden in de 1 ^{ste} Berap 2024.
69	Pagina	64
		Sport en cultuur
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	Daar wordt de hoge heide genoemd maar we zien deze actie nergens terug in een voorziening of opname budget. Op de thema-avond kregen we de indruk dat men in 2025 wil beginnen, zou het dan niet voor de hand liggen om daar een voorziening voor op te nemen? Of anderszins in de begroting mee te nemen?
	Antwoord:	Nee, nu kan nog geen bedrag opgenomen worden in de begroting. De verdere haalbaarheid en wenselijkheid van de plannen wordt nu onderzocht. Verwachting is dat dat proces in november afgerond is. Vervolgens wordt toegewerkt naar een Go-/No go-moment in december. De verdere financiering van een herinrichting van het sportpark is sterk afhankelijk van de vorm van de herinrichting, afspraken met de gebruikers van het sportpark en de fasering. Daarover is nu dus nog geen concreet beeld. Pas als dat er is, kan toegewerkt worden naar een verdere uitwerking en een bestek en kan er iets opgenomen worden in de begroting.
70	Pagina	65
		Sport en cultuur, Sportvoorzieningen
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	leden aantallen gesubsidieerde sportverenigingen Wat opvalt is dat van 2020 bij het aantal gesubsidieerde jeugdleden een afname is van 315 leden dat is best veel. Is hier een oorzaak van aan te geven? waar is de afname het meest zichtbaar?
	Antwoord:	De peildatum voor de subsidie is het aantal jeugdleden op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het subsidiejaar. De subsidie van 2022 is zodoende berekend aan de hand van de jeugdleden die op 1-1-2021 actief waren bij de vereniging. De cijfers laten daarmee vertraagd het landelijke coronabeeld zien. De cijfers voor 2023 en 2024 laten nog een daling zien in 2023 (peildatum 1-1-2022), maar nemen daarna weer toe. Vooral de binnensporten hebben een forse tik gekregen door corona. Jeugdledenaantallen namen hier af met 21% tussen 1-1-2019 en 1-1-2022. Bij de buitensport bleef dit beperkt tot 10% afname. Ook dit zijn herkenbare trends met de landelijke cijfers.
71	Pagina	71
		Sociaal Domein, 7.1 Werk en inkomen
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 71: Sociaal domein:

		- "Baanbrekers voert binnen de opdrachtformulering van de Langstraatgemeenten de Participatiewet uit voor bijstandsgerechtigden die binnen afzienbare tijd (15 maanden) te begeleiden zijn naar werk. We blijven daarbij kijken naar de vereenvoudiging van de dienstverlening en verbetering van de klantgerichtheid binnen de samenwerking met Baanbrekers." Op welke manier blijft Baanbrekers betrokken bij de mensen die langer dan 15 maanden een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen? Hoe gaat er gewerkt worden aan vereenvoudiging van de dienstverlening?
	Antwoord:	Baanbrekers blijft betrokken bij de betreffende doelgroep door het verzorgen van de uitkering, het monitoren van de tijdelijke ontheffing van de sollicitatieplicht en het overnemen van kandidaten die als gevolg van daartoe gemaakte vorderingen weer in aanmerking komen voor toeleiding naar de arbeidsmarkt. Baanbrekers werkt aan de vereenvoudiging en verbetering van de dienstverlening door de recente aansluiting bij het Taalhuis Midden-Brabant. Hierdoor kan het personeel onder meer worden getraind in het herkennen en omgaan met laaggeletterdheid. Verder wordt de eDienst "Mijn Inkomen" steeds meer de digitale toegangspoort tot de dienstverlening van Baanbrekers. Een groot voordeel van de eDiensten is dat gegevens die bekend zijn vooraf worden ingevuld bij een aanvraag, dat inwoners documenten eenvoudig kunnen downloaden en dat papier en verzendkosten vervallen. Tenslotte wordt de schriftelijke communicatie (o.a. website, brieven) aangepast op een manier die duidelijk is (o.a. B1-taalniveau), past bij de wettelijke kaders en toegespitst is op de doelgroep.
72	Pagina	71
		Sociaal Domein-Jeugdbeleid-Wat willen we bereiken?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	In dit hoofdstuk mis ik de inzet van en aandacht voor het gemeentelijk toezicht nav de op 3-10-23 vastgestelde 1e wijziging verordening Jeugdhulp. Welke consequenties kan dit in 2024 hebben?
	Antwoord:	De consequenties van het invoeren van gemeentelijk toezicht voor 2024 zijn nog niet bekend. Dit betreft naast jeugdhulp ook Wmo. Omdat nog gesprekken lopen over de invulling en intensiteit van het toezicht namens alle gemeenten in de regio vanuit Tilburg, zijn de mogelijke extra kosten voor 2024 ook nog niet volledig bekend. Rekening gehouden wordt met een bedrag rond de € 50.000.
73	Pagina	71
		Sociaal Domein, Werk en inkomen/ Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	GroenLinks-PvdA
	Vraag:	Pagina 71, eerste bullet onder wat gaan we daarvoor doen. Vallen NUGGERS daaronder en wat doet de gemeente voor die groep?
	Antwoord:	Ja, niet-uitkeringsgerechtigden vallen ook onder de doelgroep. Baanbrekers spant zich ook voor deze mensen in om hen (weer) aan het werk te krijgen. Als dat (nog) niet mogelijk is, dan wordt geprobeerd om de werkzoekende op een andere manier te laten deelnemen aan de samenleving. Wie niet of nog niet in het eigen levensonderhoud kan voorzien of wie te maken heeft met hoge bijzondere bestaanskosten, kan voor een (aanvullende) uitkering bij Baanbrekers aankloppen. Dat geldt ook voor niet-uitkeringsgerechtigden.
74	Pagina	72
		Maatschappelijke ondersteuning/ Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	We verbeteren de mogelijkheden tot ontmoeting. We streven naar de aanwezigheid van voldoende buurthuisfuncties in elke kern. De noodzaak in Vlijmen is hoog en het

		einde van het huidige gebouw komt in het zicht. In het coalitieprogramma is als plaats gedacht aan de Grassen. Ook de mogelijk in een nieuw gemeentehuis wordt onderzocht. Waarom wordt er hiervoor niet alvast geld opzij gezet/ en of voor een onderzoek? (net als voor gemeentehuis)
	Antwoord:	We reserveren middelen als we concreet plannen hebben. Op enkele plekken in Vlijmen hebben we wel ideeën, maar is het nog niet concreet. Er wordt gewerkt aan het in beeld brengen van de noodzakelijk en gewenste buurthuisfuncties, daarna zal bepaald worden welke bedrag nodig is.
75	Pagina	72
		Sociaal Domein, 7.3 Maatschappelijke ondersteuning
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 72:- "in lokaal en regionaal verband geven we de ondersteuning vorm in resultaten en sturen we daarop." Wat wordt hiermee bedoeld?
	Antwoord:	Om de volle breedte van ondersteuning te kunnen bieden wordt regionaal samengewerkt. Concreet betekent dit voor Wmo dat begeleiding en beschermd wonen regionaal is ingekocht. De andere onderdelen van Wmo, zoals hulp bij huishouden en woningaanpassingen zijn lokaal ingekocht. Bij de inkoop zijn afspraken gemaakt met contractpartijen en deze monitoren we geregeld.
76	Pagina	73
		Sociaal Domein, 7.3 Maatschappelijke ondersteuning
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 73: - "we geven meer bekendheid aan Bijeen." Hoe gaat de gemeente dit doen? - "we zorgen dat de beschikbare middelen voor zorg en ondersteuning effectief ingezet worden." Hoe wordt dit gecontroleerd? - "onderzoeken of het proactief benaderen van senioren over opties voor wonen, zorg, vrijwilligerswerk, dagbesteding etc. wenselijk en haalbaar is." wie gaat dit onderzoeken? Wie gaat de senioren actief benaderen?
	Antwoord:	- De bekendheid van Bijeen krijgt aandacht door in alle uitingen vanuit het sociaal domein en in samenwerkingen te spreken over Bijeen. Door slimme samenwerkingen met partijen die werken met een bepaalde doelgroep kan de bekendheid van Bijeen verder vergroot worden. - We volgen een secuur proces om te bepalen of een inwoner een Wmo-voorziening nodig heeft. Daarnaast zijn met Siem (wmo begeleiding en beschermd wonen) in de overeenkomst afspraken gemaakt over het effectief inzetten van zorggeld. Zij hebben bijvoorbeeld de opdracht om wanneer het kan de zorg af te schalen en over te dragen naar voorliggende voorzieningen. - Voor senioren starten we met zogenaamde Fijn Thuis gesprekken en organiseren we vitaliteitsdagen. Bijeen en stichting de Schroef gaan aan de slag met het actief benaderen van senioren, met de Fijn Thuis gesprekken en de vitaliteitsdagen. Op basis van de resultaten van deze twee acties bekijken we wat werkt en bepalen we hoe we hiermee inwoners preventiever kunnen helpen en eventuele ondersteuningsbehoeften voor kunnen zijn.

77	Pagina	76
		Sociaal Domein-Indicatoren-Hulp bij huishouden
	Fractie:	DMP Heusden, Heusden één
	Vraag:	Stijging van 12,05% van hulp bij huishouden (1485-1664). Welke mogelijke oorzaken verklaren deze stijging en welke oplossingen ziet het college? Grote stijging in 2022, wat is daar de reden van? En wat is de prognose naar de toekomst?
	Antwoord:	De stijging is een combinatie is van vergrijzing, langer thuis wonen en een lage eigen bijdrage (abonnementstarief). Het huidige abonnementstarief wordt in 2025 gestopt. Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw wetsvoorstel waarin de hoogte van de eigen bijdrage voor alle Wmo voorzieningen weer wordt gebaseerd op het inkomen. De verwachting is dat het aantal cliënten met hulp bij het huishouden dan licht zal dalen. De verwachting is dat de stijging in eerste instantie zal voortzetten, met in 2024 een extra instroom van 100 cliënten met een gemiddelde toewijzingswaarde van 3.000 euro per kalenderjaar.
78	Pagina	77
		Sociaal Domein-Indicatoren-Schuldhelpverlening
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Stijging van 14,74% van huishoudens/personen in de schuldhelpverlening (156-179). Welke mogelijke oorzaken verklaren deze stijging en welke oplossingen ziet het college?
	Antwoord:	De stijging die we in 2022 hebben gezien, heeft met name te maken met de dip die we zagen in de twee coronajaren voorafgaand aan 2022. In 2020 en 2021 zijn er minder inwoners aangemeld bij schuldhelpverlening. Dit aantal is in 2022 weer gestegen naar het oude niveau van 2019. Door meer en meer in te zetten op preventie, willen we het aantal inwoners dat in schuldhelpverlening terecht komt verminderen. Bijvoorbeeld door te blijven investeren in een goed functionerende vroegsignalering en door projecten zoals het Financieel Paspoort en financiële educatie op school.
79	Pagina	82
		Duurzaamheid, Milieu en Afval
	Fractie:	VVD
	Vraag:	Wat is de stand van zaken met betrekking tot de CO2 footprint rapportage?
	Antwoord:	Op dit moment is er nog geen middel om de CO2 footprint in te monitoren en de reductie daarvan bij te houden. We zien wel de noodzaak in om dit op te zetten, zodat we onze eigen doelstellingen in het vizier kunnen houden en de realisatie daarvan kunnen monitoren. Er wordt momenteel uitgezocht op wat voor manier we dat het beste kunnen gaan doen. Het opzetten van de CO2 footprint monitor hoort bij de uitvoering van de missie/visie duurzaamheid. Nadat die is vastgesteld kunnen we verder met de praktische uitwerking en kan een beslissing genomen worden over welk meetinstrument ingezet gaat worden.
80	Pagina	83
		Duurzaamheid, Milieu en afval, Transport schaarste op het elektriciteitsnet
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Transport schaarste op het elektriciteitsnet Wat zijn de specifieke gevolgen van de transportschaarste op het elektriciteitsnet voor bedrijven die willen verduurzamen, uitbreiden of vestigen in onze gemeente, en welke stappen worden ondernomen om deze uitdagingen aan te pakken?

	Antwoord:	Door de schaarste op het elektriciteitsnet zijn er zeer lange wachttijden voor het verkrijgen van een grootverbruikaansluiting (>3x80A). Enexis verwacht dat het 10-15 jaar zal duren voordat de wachttijsten zijn weggewerkt. Dit geldt zowel voor afname als teruglevering. We hebben regelmatig contact met Enexis over de ontwikkelingen. Verwacht wordt dat transport schaarste de komende 5 tot 10 jaar nog merkbaar zal zijn. Bedrijven zullen met elkaar moeten gaan afstemmen wanneer zij stroom afnemen om de gevolgen zo gering mogelijk te houden. Momenteel wordt in het kader van de Green Deal bekeken of er een pilot gestart kan worden voor het collectief creëren van een toekomstbestendig energiesysteem op een bedrijventerrein. Hiermee staan we nog in de onderzoekende fase, bedrijven ervaren steeds meer dat er een probleem ontstaat en we zien dat zij ook steeds meer bereid zijn om bij te dragen aan de oplossing.
81	Pagina	84
		Duurzaamheid, Milieu en Afval
	Fractie:	CDA
	Vraag:	Op pag. 84 vinden we doelen en prestaties terug van duurzame energie (inclusief jaartallen). Is er een conclusie van haalbaarheid (bij deze maatregelen en acties) te verbinden aan doelstelling? Idem pag. 87: Duurzaam- Circulaire economie. Zal de doelstelling gehaald worden?
	Antwoord:	<u>Doelen en prestaties duurzame energie</u> Wat betreft het zonnepark en de energiehubs liggen we momenteel op schema. Wat betreft energiebesparing wordt er veelvuldig geïsoleerd binnen de gemeente en blijven we dit ondersteunen. <u>Duurzaam-Circulaire economie</u> De landelijke VANG-doelstellingen zijn erg ambitieus. We werken continu aan de verbetering van de kwaliteit van de grondstoffen en daarmee de afvalscheiding en het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Zo wordt in 2024 het PMD-afval niet meer in containers ingezameld maar in zakken, waarmee de vervuiling van het PMD-afval zal afnemen. Dit leidt tot een hoger afvalscheidings-percentages en een lagere hoeveelheid restafval. Met dit soort maatregelen gaat het afvalscheidings-percentages richting de doelstelling. Het bereiken van 30 kilogram restafval per jaar is echter wellicht onhaalbaar. Al sinds de invoering van het omgekeerd inzamelen schommelt de hoeveelheid restafval per inwoner per jaar in onze gemeente tussen de 55 en 60 kilogram. Dit is in vergelijking met vele andere gemeenten, die veel meer restafval hebben, een heel goed resultaat. Bij de aanpak van afvaldumpingen, bijplaatsingen en zwerfafval zijn de mogelijkheden beperkt. We blijven communiceren en maatregelen uitvoeren zoals het aanpassen van afvalbakjes en het opleuken van containerlocaties om dit zoveel mogelijk te voorkomen. Uiteraard wordt ook handhaving ingezet waar mogelijk, maar de pakkans is klein. De afvalkosten in onze gemeente zijn, in vergelijking met vele andere gemeenten, laag te noemen. De afvalstoffenheffing ligt daarmee al jaren ver onder het gemiddelde. Weliswaar stijgt de afvalstoffenheffing in onze gemeente in 2024, maar dat is in vele gemeenten het geval, voornamelijk door hogere inzamel- en verwerkingskosten.

82	Pagina	84
		Duurzaamheid, Milieu en afval, Sturende principes Water en bodem
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Sturende principes Water en bodem Wat zijn de concrete acties en beleidsmaatregelen die de gemeente zal ondernemen in reactie op de veranderingen in de sturende principes van water en bodem, en hoe zullen deze de lokale situatie beïnvloeden?
	Antwoord:	In het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) zijn de kwetsbaarheden en van daaruit benodigde maatregelen beschreven. Het Waterplan 2023-2027 heeft hiervoor de kaders beschreven (strategisch, tactisch en financieel). Zo is bij nieuwe ontwikkelingen en plannen het verwerken van hemelwater ter grootte van 60 mm het uitgangspunt. Op particulier perceel is dat via de Verordening Fysieke Leefomgeving geregeld. We stimuleren dit middels onze stimuleringsregeling. Vanuit de kennis en opgaven uit het SSW worden de gemeentelijke belangen ingebracht in plannen en projecten die het principe water en bodem sturend vormgeven. Dit is ook onderdeel in de klimaatadaptatiestrategie die in februari 2024 in de raad behandeld wordt. Voorbeelden van waar water en bodem al sturend zijn: de invulling en vormgeving van de woningbouwopgave, de provinciale droogteagenda, HoWaBo, het nieuwe afvalwaterakkoord, de GGA's Vlijmens Ven en Loonse en Drunense Duinen. De rode draad is dat niet alles overal kan. Dat vraagt om keuzes en een maximale inzet op technische oplossingen, meervoudig ruimtegebruik en innovaties.
83	Pagina	84
		Duurzaamheid, Milieu en Afval
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Kopje duurzame energie Wat willen we (meerjarig) bereiken? Op basis waarvan wordt er bepaald wanneer een actie op korte, midden-lange en lange termijn uitgevoerd dient te worden? Hoever is de gemeente (%) al met het energieneutraal maken van de gemeentelijke voorzieningen? Kopje wat gaan we daarvoor doen? Is er al gekeken naar vergelijkbare mogelijkheden zoals het plaatsen van de schroef bij de dommel (zie dommelstroom)? Wat zijn vernieuwde onderdelen bij de nieuwe samenwerkingsovereenkomst voor publieke laadpalen, los van het aantal te plaatsen? Wat wordt er bedoeld met 'makkelijker' om elektrische voertuigen op te laden? Betreft dit de snelheid van het laden, vergroten van toegankelijkheid van laadpalen etc.? Er wordt gesproken om verder te gaan met het komen tot een wijkwarmte voorziening, wat is er tot op heden uit gekomen?
	Antwoord:	<u>Bepalen van acties op korte, middenlange en lange termijn:</u> Korte termijn acties zijn met name gericht op energiebesparing. Door gemeentebreed in te zetten op kleine stappen bij veel woningen, in plaats van een hele grote stap bij een kleine groep woningen, kunnen veel inwoners profiteren van energiebesparing en blijft de warmtetransitie betaalbaar voor iedereen. Daarbij hebben we speciale aandacht voor energiearmoede, slecht geïsoleerde huizen en monumenten, al dan niet binnen het beschermd stadsgezicht van de vesting Heusden. Isolatie is ook de eerste stap die genomen moet worden om woningen te verduurzamen. Vervolgens wordt er gekeken naar duurzame warmteoplossingen voor de woningen. Dit geeft een duidelijk beeld hoeveel elektriciteit duurzaam opgewekt dient te worden. Naast deze indeling speelt de energie in de samenleving ook een rol. Daar waar inwoners een actieve rol spelen in hun zoektocht naar aardgasvrije oplossingen of duurzame opwek ondersteunen we hen graag.

		<u>Energie neutraal maken van gemeentelijke voorzieningen:</u> Op dit moment is niet inzichtelijk gemaakt op hoeveel % de gemeente zit wat betreft het energie neutraal maken van de gemeentelijke voorzieningen. We werken wel aan een plan voor monitoring. <u>Vergelijkbare mogelijkheden zoals Dommelstroom</u> Nee, er is nog niet gekeken naar het plaatsen van een waterkrachtcentrale. Vanuit de REKS is er een opgave voor het plaatsen van een energiehub met wind en potentieel zon. Een waterkrachtcentrale zoals bij de Dommel levert op veel kleinere schaal energie. We blijven open staan voor en volgen nieuwe ontwikkelingen, maar zetten voor de doelen op korte termijn in op bewezen technieken. <u>Samenwerkingsovereenkomst publieke laadpalen</u> De nieuwe onderdelen van de nieuwe collectieve aanpak zijn op dit moment nog niet openbaar. Onze samenwerkingspartner RAL Zuid heeft gevraagd om dit vooralsnog als vertrouwelijk te behandelen. Hieronder in het kort een aantal nieuwe eisen die worden opgenomen in de aanbesteding: 1. Er komt een plankaart met potentiële locaties tot 2030; 2. 'Witte vlekken' worden opgevuld; 3. Meer mogelijkheden voor specifieke doeleinden zoals laadpalen voor invalideparkeerplaatsen en deelauto's; 4. Laadpalen moeten voldoen aan laatste stand van techniek. Dit tezamen zal het de inwoners makkelijker maken om hun elektrische voertuigen op te laden.
84	Pagina	86
		Duurzaamheid, Milieu en Afval, 8.2 Duurzaam - Klimaatadaptie en biodiversiteit
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Kopje afvalwater Wat wordt er bedoeld met een afvalwaterstelsel?
	Antwoord:	Hiermee wordt het rioolstelsel bedoeld dat gemengd water (hemelwater en afvalwater) bevat en de buizen die alleen afvalwater bevatten.
85	Pagina	89
		Duurzaamheid, Milieu en Afval, indicatoren
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Oud-papier en karton Vanaf 2019 zien wij daarvan een afname zeker vanaf 2021 53.6 en 2022 naar 47.2 Is aan te geven de aanleiding van deze afname?
	Antwoord:	Mogelijke oorzaken van de afname kunnen zijn een afname in het aantal abonnementen op kranten en tijdschriften of bewuster inkopen door consumenten door gestegen prijzen en/of klimaatbewustzijn. Er is echter geen duidelijk aanwijsbare oorzaak bekend. Overigens is landelijk ook een dergelijke (grote) afname zichtbaar.
86	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	In de begroting lezen we vooral dat de gemeente van plan is grond te verkopen in plaats van te verwerven. Hiermee geven we de ontwikkeling van woningen uit handen aan ontwikkelaars. a. Zijn er plannen om de komende jaren de inzet van actieve grondpolitiek te intensiveren, gezien de groeiende vraag naar betaalbare woningen in Heusden?

		b. In welke mate denkt het college dat het beleid gericht op verkopen van gronden in plaats van verwerven negatief kan zijn voor de gemeente in de onderhandelingen met projectontwikkelaars rondom het bouwen van woningen voor specifieke doelgroepen?
	Antwoord:	Bij a: de gemeente past het grondbeleid in lijn met de Nota Grondbeleid toe. Volgens de routekaart bij het grondbeleid. Daarin is ruimte voor zowel een actieve als faciliterende rol (bij ontwikkelingen door derden) afhankelijk van de situatie. Bij b. verkopen van gronden heeft geen consequenties voor onderhandelingen met projectontwikkelaars rondom het bouwen voor specifieke doelgroepen. Voor nieuwe bouwplannen gelden in beginsel de beoogde programma's uit de Woonvisie en de afgesloten Woondeal. In lijn met het grondbeleid kan de gemeente besluiten om met minder woningen voor specifieke doelgroepen genoeg te nemen, mochten projecten anders niet haalbaar blijken te zijn.
87	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Kunnen we inzicht krijgen in de beschikbare grondreserves van de gemeente en hoe deze worden ingezet om betaalbare woningen te realiseren?
	Antwoord:	De gemeente heeft geen specifieke grondreserves. Bij de vaststelling van de Nota kostenverhaal Heusden 2022 in december 2022, is een instellingsbesluit opgenomen met daarin de reserves die sindsdien van toepassing zijn. In het instellingsbesluit is ook beschreven hoe de tot dan toe gehanteerde reserves zijn over gegaan in de 'nieuwe reserves'. Het gaat daarbij over de reserve Bovenwijkse voorzieningen en de Reserve Bouw sociale huurwoningen. Bijdragen ontvangen voor het fonds kwaliteitsverbetering landschap worden apart verantwoord onder de reserve Bovenwijkse voorzieningen Gezien uw vraag is met name de reserve Bouw sociale huurwoningen bedoeld om projecten met minder sociale huur bij te laten dragen aan projecten met meer sociale huur. De bijdragen voor dit fonds komen pas binnen bij realisatie / uitvoering van nieuwbouwprojecten. Er zijn voor diverse ontwikkelingen al bijdragen afgesproken in getekende overeenkomsten, maar deze ontwikkelingen zijn nog niet in uitvoering. In de tot en met half oktober getekende overeenkomsten gaat het naast de ambtelijke kosten (plankosten) om ongeveer € 65.000 voor de reserve Bovenwijkse voorzieningen en ongeveer € 45.000 voor de Reserve Bouw sociale huurwoningen. Er zijn nog meer projecten in voorbereiding met bijbehorende overeenkomsten.
88	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Hoe heeft het kostenverhaal van de gemeente Heusden de bereidheid van projectontwikkelaars beïnvloed om woningprojecten in de regio te realiseren? Zijn er situaties waarin projectontwikkelaars hebben afgezien van projecten vanwege de financiële verplichtingen opgelegd door de gemeente?
	Antwoord:	Nee, deze situaties hebben zich nog niet voorgedaan.
89	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden

	Vraag:	Is de gemeente van plan om het aantal sociale huurwoningen specifiek voor jongeren te verhogen? Zo nee, welke andere strategieën worden overwogen om het slagingspercentage voor jongeren binnen het bestaande vastgoed aanbod te vergroten?
	Antwoord:	In de prestatieafspraken met Woonveste is overeengekomen dat voor wat betreft de nieuwbouw wordt ingestoken op het toevoegen van woningen voor 1-2 persoonshuishoudens. Door het toevoegen van dit type woningen wordt het aanbod voor zowel starters als senioren vergroot waarmee ook de kansen voor jongeren worden vergroot.
90	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Welke prikkels biedt de gemeente Heusden aan projectontwikkelaars om hen het komende jaar aan te moedigen middenhuurwoningen te bouwen?
	Antwoord:	Nieuwbouwplannen worden beoordeeld op basis van de uitgangspunten zoals deze geformuleerd zijn in de woonvisie. Daarin zijn, afhankelijk of het om een in- of uitbreidingsplan gaat, volkshuisvestelijke randvoorwaarden opgenomen (o.a. percentages sociale huur, starters en seniorenwoningen). Het staat een ontwikkelaar vrij om binnen de gestelde kaders invulling te geven aan de plannen. Begin dit jaar zijn vooruitlopend op de wet regie op de volkshuisvesting de zgn. regionale woondeals getekend. Doel hiervan is het toevoegen van voldoende woningen in de juiste categorieën. Dit betekent voor de nieuw te realiseren woningen de volgende verdeling: - 30% sociale huur; - 2/3 (incl. sociale huur) in het betaalbare huur / koop segment (koop tot 355.000 en huur tot 1.000); - 30% levensloopbestendig Op dit moment is een raadsvoorstel in voorbereiding om deze uitgangspunten middels een oplegnotitie op de woonvisie van toepassing te verklaren. Hiermee is de gemeente in staat beter te sturen op nieuwbouwplannen. Zowel de woonvisie als de oplegnotitie bieden geen specifieke prikkels voor middenhuur. Een ontwikkelaar is voornamelijk vrij binnen de gestelde kaders keuzes te maken over het al dan niet toevoegen van midden huurwoningen. Een categorie woningen die momenteel vanwege wijzigende wetgeving onder druk staat.
91	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Welke criteria hanteert het college om een bouwvergunning of bedrijfskavel wel of niet te verlenen in het kader van netcongestie?
	Antwoord:	Formeel is dit geen toetsingskader bij de aanvraag omgevingsvergunning. Een omgevingsvergunning kan en mag hierop niet geweigerd worden. Bij verkoop van bedrijfskavel is ondernemer zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van de juiste elektra aansluiting. Bij de verkoop wordt duidelijk gecommuniceerd dat een groot verbruikaansluiting op- dit moment niet wordt aangesloten.
92	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Goed om te lezen dat Heusden is gestart met een doorstroomregeling voor senioren in een sociale huurwoning. Kan in cijfers worden aangegeven hoeveel senioren van deze regeling gebruik hebben gemaakt en wat dit voor invloed heeft gehad op de huurinkomsten van Woonveste?

	Antwoord:	Deze vraag is naar Woonveste doorgezet. Het antwoord volgt later.
93	Pagina	93 ev
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Zijn er gevallen bekend waarbij een projectontwikkelaar bij projecten (10 woningen of meer) weigert om aan de in de gemeenteraad besloten norm van woningen voor speciale doelgroepen te voldoen en wat is het beleid van de gemeente geweest wanneer een dergelijk geval zich voordoet?
	Antwoord:	Nee, deze gevallen zijn niet bekend. De gemeente hanteert de norm van woningen voor specifieke doelgroepen conform Woondeal en Woonvisie. Mocht blijken dat projecten daardoor niet haalbaar zijn, dan kan de gemeente besluiten om met lagere aantallen genoeg te nemen.
94	Pagina	93 ev 101
		Bouwen en wonen tabellen gemeentelijke woonlasten
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	In welke mate staat de stijging in de gemeentelijke woonlasten voor huishoudens in verhouding met andere gemeenten in Nederland en wat kan het college doen om deze te verlichten?
	Antwoord:	Er is nog geen zicht op hoe de woonlasten in andere gemeenten zich voor 2024 ontwikkelen. Wel zien we dat de gemeenten door de kortingen op de algemene uitkering in financieel zwaar weer terecht komen. Het is dus niet verwonderlijk als dit ook zijn weerslag zal vinden in de woonlasten bij andere gemeenten. Zoals in de begroting aangegeven zal er, als de financiële positie op lange termijn zo blijft, waarschijnlijk een ombuigingsoperatie opgestart moeten worden. Er zullen dan na voorstellen van het college keuzes gemaakt moeten worden door de gemeenteraad. Kostenverlagingen, het genereren van meer opbrengsten en uiteindelijk ook de hoogte van de tarieven worden dan onderwerp van de discussie. Vanzelfsprekend bepaalt uiteindelijk de gemeenteraad de hoogte van de tarieven.
95	Pagina	93 ev of 25
		Bouwen en wonen/ Openbare orde en veiligheid
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Kan worden aangegeven in welke mate de pilot meldingsbereidheid een succes was en waarom er voor gekozen is deze niet verder door te zetten in 2024?
	Antwoord:	Met de pilot meldingsbereidheid hebben we ons extra ingezet om mensen bewuster te maken van ondermijning en ze te stimuleren om dit ook te melden. Hierdoor zijn het aantal meldingen ook daadwerkelijk toegenomen. Om dit effect te behouden zetten we ons het hele jaar in op het verhogen van de meldingsbereidheid. Hiervoor maken we o.a. gebruik van campagnematerialen van Melding Misdaad Anoniem. Na iedere bestuurlijke controle, grote handhavingsactie of sluiting van een drugspand communiceren we over de resultaten en vragen we inwoners te blijven melden. We blijven inzetten op de interne en externe bewustwording van inwoners en collega's en het verhogen van de meldingsbereidheid.
96	Pagina	93 ev 208
		Bouwen en wonen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Kan worden toegelicht op basis waarvan de meeropbrengsten van € 75.000 voor kostenverhaal wordt verwacht? Dit komt door het stijgend aantal ruimtelijke initiatieven maar hoeveel denkt het college per project op te kunnen halen, kortom op basis van welke som komt zij tot dit bedrag.

		In welke mate en hoe wordt dit budget besteed om het aantal sociale huurwoningen te vergroten? Zijn deze inkomsten geoormerkt? Ik zie namelijk nergens terug hoe deze € 75.000 die bestemd is voor het fonds sociale huur, hier daadwerkelijk aan wordt besteed.
	Antwoord:	De genoemde opbrengsten betreffen met name ambtelijke uren die in rekening kunnen worden gebracht. Daar staan de kosten van bestede uren tegenover. De bijdragen voor de fondsen Bovenwijkse voorzieningen en Bouw sociale huurwoningen, zijn hierin niet opgenomen. Deze bijdragen hebben geen positief resultaat-effect, aangezien deze uiteindelijk vanuit de fondsen besteed zullen worden voor de betreffende doeleinden. De opgehaalde bijdragen zijn daarmee geoormerkt voor het doel waarvoor ze in rekening worden gebracht conform de Nota kostenverhaal Heusden 2022 behandeld in de raadsvergadering van 20 december 2022.
97	Pagina	93 ev 101
		Bouwen en wonen, tabel nieuw gebouwde woningen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Ondanks de grote ambities van nieuw te bouwen woningen is het aantal gebouwde woningen lager dan 2020 en 2021. Wat zijn hier de oorzaken van en kan worden toegelicht of wordt verwacht dat dit aantal in 2023 en 2024 hoger zal liggen?
	Antwoord:	De gemeente bouwt zelf geen woningen. We zorgen voor de omstandigheden om deze te bouwen door harde plancapaciteit te realiseren. Afgelopen jaren hebben we te maken gehad met een relatief laag percentage harde plancapaciteit. Daarvoor zijn enkele redenen te noemen, waaronder de lange doorlooptijd van plannen. Voorbeeld hiervan is de 2de fase van project de Grassen waarop we nog steeds wachten op een uitspraak van de RvS over de GOL. GOL is randvoorwaardelijk voor het realiseren van de woningbouwplannen. De ambitie om meer woningen te realiseren is zeker aanwezig en er wordt hard gewerkt aan de realisatie van o.a. harde plancapaciteit. Ontwikkelingen zoals inflatie, rentestijgingen, beperkte capaciteit en gestapelde ambities maken deze opgave ook niet gemakkelijker.
98	Pagina	95
		Bouwen en wonen, Huisvesting bijzondere doelgroepen
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Huisvesting bijzondere doelgroepen Wat is de concrete aanpak en tijdslijn om te zorgen voor voldoende geschikte woningen voor ouderen die zorg aan huis nodig hebben en om te voldoen aan de regionale en toekomstige verplichtingen met betrekking tot een woonzorgvisie, zoals beschreven in het visiedocument 'Langer en beter thuis wonen voor ouderen in Heusden'
	Antwoord:	Het betreffende visiedocument dateert van eind 2020 en is in samenspraak met Woonveste en de zorgorganisatie Mijzo opgesteld. Het document fungeert sindsdien als lokaal beleidskader voor projecten en interventies gericht op wonen in combinatie met zorg. Denk hierbij onder meer aan het recent opgestarte project Leefsamen waarbij alleenwonende ouderen een halfjaar lang bij wijze van proef gratis gebruik kunnen maken van op kosten van de gemeente aangebrachte veiligheidssensoren in de woning. Na afloop van dit halfjaar kan men kiezen voor een abonnement op deze dienst. In het kader van Langer Zelfstandig thuis kan Woonveste verder een aantal kleine woningaanpassingen (deze vallen niet onder de Wmo) aanbrengen om het langer zelfstandig thuis wonen te ondersteunen. Ondertussen wordt in regionaal verband gewerkt aan de totstandkoming van een regionale woonzorgvisie. Tijdens de radenavond van 27 september jl. is het te doorlopen traject daarvoor aan de aanwezige raadsleden gepresenteerd. Naar verwachting is eind van dit jaar een concept gereed dat vervolgens het regionale

		advies- en besluitvormingstraject moet doorlopen. Volgens planning zou e.e.a. in de loop van de eerste helft van 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraden worden voorgelegd. In vervolg daarop is het de bedoeling om onze lokale visie waar nodig in het verlengde te brengen van de regionale visie. Uiterlijk 2026 moet dit traject zijn afgerond.														
99	Pagina	95														
		Bouwen en wonen, Ontwikkelingen Nieuwbouw														
	Fractie:	Gemeentebelangen														
	Vraag:	Ontwikkelingen Nieuwbouw Hoe gaat de gemeente om met de huidige uitdagingen in de woningmarkt, zoals de stijgende rente, bouwkosten en capaciteitsproblemen, met het oog op het bereiken van de ambities zoals vastgelegd in de woondeal?														
	Antwoord:	Zie hiervoor het antwoord bij 97. Afgelopen jaren hebben we de capaciteit voor een deel op orde gebracht. Verder proberen we via versnellingstafels woningbouwprojecten te versnellen. Marktpartijen spelen in op de veranderende marktomstandigheden, zoals bijvoorbeeld goedkoper (prefab) en kleiner te bouwen.														
100	Pagina	95														
		Bouwen en wonen, Woningvoorraad														
	Fractie:	GroenLinks-PvdA														
	Vraag:	Hoeveel woningen telt de gemeente Heusden? Maak een onderverdeling in aantallen en in percentages. • Aantal koopwoningen • Aantal huurwoningen. Maak een verdere onderverdeling in: sociale huur (tot 808 euro per maand), sociale koop, middenhuur (tot 1100 euro per maand), ‘middenkoop’ (tot 405.000 euro en met een diverse prijscategorieën)en de bovcategorie. Deze cijfers kunnen gegeven worden met als uitgangspunt de definities die de gemeente hanteert (met daarbij een nadere duiding en uitleg van de definities en prijscategorieën).														
	Antwoord:	<table><tr><td>Aantal woningen totaal</td><td>19.296</td></tr><tr><td>Koop</td><td>14.365</td></tr><tr><td>Tot € 250.000</td><td>2.402</td></tr><tr><td>€ 250.000 tot € 355.000</td><td>6.937</td></tr><tr><td>€ 355.000 tot € 405.000</td><td>2.290</td></tr><tr><td>€ 405.000 en hoger</td><td>7.667</td></tr><tr><td>Huur (Woonveste)</td><td>4.931</td></tr></table> In bovenstaande overzicht laten wij u de aantallen koop en huurwoningen zien. Daarnaast is een verdeling gemaakt in de WOZ waarde van de koopwoningen. Daarbij is gekozen voor een verdeling tot € 250.000 tot € 355.000 (waarde die in de regionale woondeal als betaalbaar wordt gezien), € 410.000 (nationale hypotheekgarantie) en het aantal woningen met een hogere waarde. De gemeente heeft geen inzicht in de verdeling van de huur categorieën. Wel is navraag gedaan bij Woonveste. Daar is aangegeven dat op dit moment ca 80% van hun huurwoningen verhuurd wordt voor huurprijzen tot de eerste aftoppingsgrens (€647,19). Daarbij de opmerking dat Woonveste passend moet toewijzen wat betekend dat “de waarde” van de woning niet leidend is in het bepalen van de huurprijs.	Aantal woningen totaal	19.296	Koop	14.365	Tot € 250.000	2.402	€ 250.000 tot € 355.000	6.937	€ 355.000 tot € 405.000	2.290	€ 405.000 en hoger	7.667	Huur (Woonveste)	4.931
Aantal woningen totaal	19.296															
Koop	14.365															
Tot € 250.000	2.402															
€ 250.000 tot € 355.000	6.937															
€ 355.000 tot € 405.000	2.290															
€ 405.000 en hoger	7.667															
Huur (Woonveste)	4.931															
101	Pagina	95														

		Bouwen en wonen, Woningbouw
	Fractie:	GroenLinks-PvdA
	Vraag:	Waarom wordt op pagina 95 niet de grens van de nationale hypotheekgarantie gehanteerd?
	Antwoord:	€ 355.000 is de prijs die het ministerie aanhoudt voor een betaalbare koopwoning en ook als zodanig is opgenomen in de nationale woon- en bouwagenda en de regionale woondeals. De NHG grens voor 2023 ligt hoger met € 405.000 (wat kan oplopen tot €429.300 als meteen energiebesparende maatregelen worden genomen).
102	Pagina	96
		Bouwen en wonen
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 96: Woningbouw: Wat is de status van het nieuwbouwproject Schoolstraat in Drunen? Wanneer start de bouw?
	Antwoord:	De afgelopen tijd was het wachten op de uitkomsten van onderzoek naar hindercirkels vanwege omliggende bedrijven. Deze input had Woonveste nog nodig voor de verdere planvorming. Op basis van het collegebesluit van 11 oktober 2022 kijkt Woonveste op verzoek van de gemeente nu hoeveel sociale huurwoningen in het gebied mogelijk zijn op eigen grond van de gemeente. Daarbij bestaat de mogelijkheid voor andere grondeigenaren in de buurt om onder voorwaarden aan te haken op deze ontwikkeling. Het is de bedoeling dat Woonveste komt met een voorstel voor een stedenbouwkundige opzet die vervolgens kan worden beoordeeld op haalbaarheid en in procedure kan worden gebracht. Met Woonveste willen we zien te komen tot een concrete planning gericht op start bouw in 2025. Ondertussen zijn aanwezige gebouwen alvast gesloopt om een einde te maken aan overlast en om risico's voor omwonenden te voorkomen.
103	Pagina	96
		Bouwen en wonen, Woningbouw
	Fractie:	GroenLinks-PvdA
	Vraag:	Pagina 96; tweede bullet. Worden alleen individuele particulieren geholpen of kan een groep particulieren ook op hulp rekenen. Ook bij die bullet. Kunnen individuen of groepen op hulp rekenen als het gaat om tiny houses? Ook bij die bullet. Zijn kopers gebonden aan een minimaal aantal vierkante meters per kavel?
	Antwoord:	Ook particulieren die zich in een groep hebben verenigd, kunnen rekenen op de hulp van de gemeente. Op dit moment wij echter geen gronden en/of locaties beschikbaar voor groepen particulieren. Als een groep particulieren zich meldt bij de gemeente met een dergelijk initiatief én over een perceel beschikt, worden zij op de gebruikelijke manier geholpen. In de kavelwinkel wordt op dit moment een beperkt aantal kavels aangeboden. De aangeboden kavels zijn kavels waar 1 woning op gerealiseerd kan worden. Vooralsnog worden er in de kavelwinkels geen kavels aangeboden voor groepen.
104	Pagina	97
		Bouwen en wonen, 9.3 Wonen en zorg
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Wat gaan we daarvoor doen? Vierde bullet Wat wordt er bedoeld met het rekening houden met urgent woningzoekenden?

	Antwoord:	Dat er rekening gehouden moet worden met mensen die vanwege een medische, economische of sociale reden urgentie toegekend krijgen en met voorrang aan een sociale huurwoning geholpen worden.
105	Pagina	97
		Bouwen en wonen, Sociale woningbouwopgave
	Fractie:	GroenLinks-PvdA
	Vraag:	Pagina 97 bovenaan, wat is het regionale gemiddelde? Hoe ver zitten we van dat gemiddelde af?
	Antwoord:	In de <u>monitor slaagkansen</u> die in april 2023 met uw raad is gedeeld is aangegeven hoe de slagingskansen zich voor Heusdense woningzoekenden ontwikkeld hebben. Met een slaagkans (aantal geslaagd woningzoekenden per gemeente (sociaal) / totaal aantal actief woningzoekenden per gemeente (sociaal)) van 19,3% scoort Heusden 3,1% hoger dan het regionaal gemiddelde. Daarnaast is in de monitor aangegeven dat van het aanbod aan sociale huurwoningen 73% is verhuurd aan woningzoekenden uit de gemeente Heusden (een stijging van 13% met 2021).
106	Pagina	97
		Bouwen en wonen, Sociale woningbouwopgave
	Fractie:	Heusden Transparant
	Vraag:	"Ten aanzien van de slagingskansen van de Heusdense woningzoekenden zijn prestatieafspraken gemaakt met Woonveste om deze te verbeteren tot minimaal het regionaal gemiddelde." Moet deze zin zo worden begrepen dat de slagingskans in regionaal verband hoger is dan de slagingskans was in de periode dat Woonveste nog niet deelnam aan Woonservice regionaal?
	Antwoord:	Tweeledig het gaat om de kansen van de Heusdense woningzoekende en om het percentage woningen wat verhuurd is aan woningzoekenden uit de gemeente Heusden (zie ook antwoord op vraag 105).
107	Pagina	97
		Woningsplitsing/ mantelzorg Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Vanuit maatschappelijke behoefte worden de mogelijkheden onderzocht om met meerdere generaties op een zelfde locatie te wonen. Wordt hier alleen de mantelzorg of ook de pré-mantelzorg bedoeld?
	Antwoord:	Ja, beleid is in voorbereiding en de verwachting is dat een voorstel hiertoe eind dit jaar door het college behandeld zal worden. Wij zullen u hierover via een raadsinformatiebrief informeren.
108	Pagina	97
		Woningsplitsing/ mantelzorg Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	GroenLinks-PvdA
	Vraag:	Pagina 97. Beleid woningsplitsing. Wanneer kunnen we dat beleid verwachten? Pagina 97, midden. Meer ruimte voor bepaalde groepen. Wat is meer ruimte?
	Antwoord:	Woningsplitsing: zoals in de begroting is aangegeven neemt de gemeente deel aan de pilot Duowonen. U bent daar in een <u>rib</u> van 20 juni jl over geïnformeerd. Vooralsnog is er geen nieuw beleid voor nodig, aangezien we dergelijke initiatieven al kunnen ondersteunen.

		Meer ruimte: hiermee wordt bedoeld op de aantallen te realiseren nieuwbouwwoningen. Bijvoorbeeld de ambitie uit de woondeal om het % sociale huur van 25% naar 30% te verhogen en de ambitie om 30% van de nieuwbouwwoningen geschikt te maken voor senioren.
109	Pagina	
		Bouwen en Wonen
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Arbeidsmarkt Hoe zorgt de gemeente voor handhaving, begeleiding, kwaliteit van de woonruimte en voorkoming van illegale huisvesting, met name voor arbeidsmigranten? Denk hierbij aan: kort verblijf (short-stay), vestigers (long-stay) en een tussencategorie (mid-stay).
	Antwoord:	We volgen het vastgestelde beleid ten aanzien van de huisvesting van arbeidsmigranten. Sinds 1 juli kunnen misstanden rondom ongewenst verhuurgedrag via de website bij de gemeente kenbaar gemaakt worden. Daarnaast voeren we gesprekken om mogelijk per 1 januari 2024 aan te haken op het regionaal Brabants Migratie Informatie Punt (BMIP) in de regio Midden-Brabant. Dit is een online en offline meertalig informatieloket, waar arbeidsmigranten terecht kunnen bij vragen en problemen rondom wonen, werken en leven in de regio. In het kader van het actief opsporen van misstanden heeft Bureau Legitiem in juni en juli van dit jaar in opdracht van de gemeente panden waar arbeidsmigranten wonen gecontroleerd.
110	Pagina	97
		Woningsplitsing/ mantelzorg Wat gaan we daar voor doen?
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Collectief Particulier Ondernemerschap (CPO) willen we faciliteren in nieuwe bestemmingsplannen. Heeft dit voor de gemeente financiële consequenties en zo ja is hier rekening mee gehouden?
	Antwoord:	Vooralsnog is er geen sprake van financiële consequenties.
111	Pagina	101
		Bouwen en wonen, Verplichte indicatoren
	Fractie:	GroenLinks-PvdA
	Vraag:	Pagina 101. Wat houdt de demografische druk in? Wat is de relatie met de woningmarkt?
	Antwoord:	Het betreft een verplichte indicator die voor meerdere beleidsterreinen relevant kan zijn. De definitie (het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder per 100 personen van 20 tot 65 jaar) is dermate ruim dat het lastig is aan te geven wat de relatie met de woningmarkt is. In deze is de toenemende vergrijzing uiteraard wel een belangrijk gegeven die o.a. heeft geleid tot het opschroeven van het percentage nieuw te bouwen levensloopbestendige woningen. Daarnaast zal door vergrijzing het aantal 1 – 2 persoonshuishoudens de komende jaren flink toenemen. In de prestatieafspraken die met Woonveste zijn gemaakt wordt ook expliciet ingezet op het toevoegen van woningen voor 1 – 2 persoonshuishoudens.
112	Pagina	101
		Bouwen en wonen, Verplichte indicatoren
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Nieuw gebouwde woningen per 1000 inwoners In 2022 relatief weinig gebouwd, wat is daar de reden van?

		Hoe erg ligt het college nog op koers met de woningbouw doelen uit het coalitieprogramma?																								
	Antwoord:	De gemeente bouwt zelf geen woningen. We zorgen voor de omstandigheden om deze te bouwen door harde plancapaciteit te realiseren. Afgelopen jaren hebben we te maken gehad met een relatief laag percentage harde plancapaciteit, Daarvoor zijn enkele redenen te noemen, waaronder de lange doorlooptijd van plannen. Voorbeeld hiervan is de 2de fase van project de Grassen waarop we nog steeds wachten op een uitspraak van de RvS over de GOL. GOL is rand voorwaardelijk voor het realiseren van de woningbouwplannen. De ambitie om meer woningen te realiseren is zeker aanwezig en er wordt hard gewerkt aan de realisatie van o.a. harde plancapaciteit. Ontwikkelingen zoals inflatie, rentestijgingen, beperkte capaciteit en gestapelde ambities maken deze opgave ook niet gemakkelijker.																								
113	Pagina	105																								
		Overig																								
	Fractie:	CDA																								
	Vraag:	Pag. 105: Algemene dekkingsmiddelen <table><tr><td></td><td>Lasten</td><td>baten</td><td>saldo</td></tr><tr><td>Op deze pagina staat aan telling:</td><td>2.767</td><td>97.456</td><td>94.613</td></tr><tr><td>Op pagina 178 staat</td><td>3.404</td><td>97.677</td><td>94.273</td></tr><tr><td>Op pagina 237 staat</td><td>2.637</td><td>97.981</td><td>95.344</td></tr><tr><td>Op pagina 240 staan 5 regels</td><td>2.637</td><td>96.339</td><td>93.702</td></tr><tr><td>En afzonderlijk ov baten/lasten</td><td>767</td><td>1.399</td><td>572</td></tr></table> Graag toelichting op onderlinge aansluiting. Waarom is er geen consistente weergave van de post algemene dekkingsmiddelen in alle overzichten?		Lasten	baten	saldo	Op deze pagina staat aan telling:	2.767	97.456	94.613	Op pagina 178 staat	3.404	97.677	94.273	Op pagina 237 staat	2.637	97.981	95.344	Op pagina 240 staan 5 regels	2.637	96.339	93.702	En afzonderlijk ov baten/lasten	767	1.399	572
	Lasten	baten	saldo																							
Op deze pagina staat aan telling:	2.767	97.456	94.613																							
Op pagina 178 staat	3.404	97.677	94.273																							
Op pagina 237 staat	2.637	97.981	95.344																							
Op pagina 240 staan 5 regels	2.637	96.339	93.702																							
En afzonderlijk ov baten/lasten	767	1.399	572																							
	Antwoord:	Zie bijlage 1, toegevoegd na de laatste vraag																								
114	Pagina	106																								
		Overhead																								
	Fractie:	Gemeentebelangen																								
	Vraag:	Pagina 106: Schema specificatie van de overhead: De kosten voor juridische zaken zijn in 2023 en begroting 2024 verdubbeld ten opzichte van 2022.Wat is de oorzaak hiervan en kunt u een specificatie geven van deze uitgaven?																								
	Antwoord:	Deze afwijking is reeds toegelicht bij de jaarrekening 2022. De begrote kosten zijn door de jaren heen gelijk gebleven. In 2022 is er minder juridische ondersteuning ingewonnen. De werkelijke uitgaven in 2022 zijn lager geweest. <table><tr><th>Advieskosten derden</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Begroot</td><td>€ 72.792</td><td>€ 72.792</td><td>€ 72.792</td><td>€ 72.792</td></tr><tr><td>Geboekt</td><td>€ 66.429</td><td>€ 29.982</td><td>€ 59.736</td><td>€ -</td></tr><tr><td>Restant</td><td>€ 6.364</td><td>€ 42.810</td><td>€ 13.056</td><td>€ 72.792</td></tr></table>	Advieskosten derden	2021	2022	2023	2024	Begroot	€ 72.792	€ 72.792	€ 72.792	€ 72.792	Geboekt	€ 66.429	€ 29.982	€ 59.736	€ -	Restant	€ 6.364	€ 42.810	€ 13.056	€ 72.792				
Advieskosten derden	2021	2022	2023	2024																						
Begroot	€ 72.792	€ 72.792	€ 72.792	€ 72.792																						
Geboekt	€ 66.429	€ 29.982	€ 59.736	€ -																						
Restant	€ 6.364	€ 42.810	€ 13.056	€ 72.792																						
115	Pagina	106 en 107																								
		Overhead																								
	Fractie:	CDA																								
	Vraag:	Begrijpen wij het goed dat de onderdekking 'P&O/HRM' (meevallende stijging cao ad 1.300.000)																								

		wordt aangewend om bij 'Personeel' het centrale flexbudget voor inhuurbudgetten aan te vullen met 750.000? Zo ja, op welk besluit of waarop is dit gebaseerd? Graag een toelichting.
	Antwoord:	Nee, er wordt een analyse gevraagd tussen de afwijkingen van de bijgestelde begroting 2023 en de begroting 2024. In de bijgestelde begroting is bij de eerste bestuursrapportage 2023 die stijging van de CAO verwerkt op overhead. Deze is in de tweede bestuursrapportage 2023 verwerkt en verdeeld over de diverse taakvelden. In de begroting 2024 heeft deze verdeling al plaatsgevonden. Waardoor er een voordeel ontstaat op de post overhead in de opgestelde analyse. De € 750.000 betreft het centraal flexbudget, deze wordt jaarlijkse begroot op overhead. Wanneer er gedurende het jaar inhuurbesluiten volgen, wordt deze post afgeraamd en toegevoegd aan het desbetreffende programma/taakveld. Gedurende 2023 is het centraal flexbudget al door lopende inhuur afgeraamd en toegevoegd aan het betreffende taakveld waar de kosten van inhuur op worden verantwoord. Dit resulteert in een nadelig effect op de post overhead in de begroting 2024 tov de bijgestelde begroting 2023. Het zijn dus twee aparte posten. De CAO verhoging is ingerekend op de juiste programma's in 2024 en het centraal flexbudget wordt in 2024 eerst centraal geraamd op overhead.
116	Pagina	115
		Tarievenbeleid /Hondenbelasting
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Er staat dat de hondenbelasting op het niveau van 2006 wordt bevroren. Klopt het dat we in 2024 nog steeds dat tarief hebben?
	Antwoord:	Bij de behandeling van de begroting 2007 is door de gemeenteraad besloten om de tarieven voor hondenbelasting te bevroren zolang de opbrengsten hoger zijn dan de kosten voor bestrijding hondenoverlast. De tarieven zijn nog steeds op het niveau van toen.
117	Pagina	116
		Paragraaf lokale heffingen,
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 116: De tarieven voor een inworp in de ondergrondse container stijgt van € 1.90 naar € 1.96. Vorig jaar is dit tarief niet gestegen. Waarom is er naast de hoge verhoging van het vast recht vanwege het wijzigen van de afvalinzameling gekozen om het variabele tarief ook te verhogen? Kunt u al een indicatie geven wat het tarief voor vast recht wordt de komende 2 jaren?
	Antwoord:	De kosten voor afvalinzameling en -verwerking zijn de afgelopen jaren gestegen door onder andere fors hogere brandstof- en grondstoffenprijzen. Deze kosten zijn niet eerder doorberekend in de tarieven maar zijn steeds gedekt door de voorziening afvalstoffenheffing. Doordat ook de kosten voor de inzameling van oud papier en PMD vanaf 2024 stijgen en daarmee een flinke greep uit de voorziening moet worden gedaan, wordt in 2024 onder andere het tarief voor een inworp in een ondergrondse restafvalcontainer verhoogd. De afvaltarieven worden jaarlijks berekend en voorgelegd aan de gemeenteraad. Bij deze berekeningen spelen diverse ontwikkelingen, zowel landelijk als regionaal en gemeentelijk, een rol. De ontwikkelingen in afvalland volgen elkaar vaak in rap tempo op. Daarom is nu nog geen doorkijk te geven voor de hoogte van het vastrecht in 2025 en 2026.

118	Pagina	117
		Rioolheffing/ herkomst middelen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	De systematiek voor berekening van tarieven wordt aangepast (december 2023 voorgelegd aan raad). Heeft deze wijziging financiële/ personele consequenties voor de gemeente?
	Antwoord:	De aanpassing van de heffingssystematiek heeft tot doel om beter aan te sluiten bij de 3 watertaken van de gemeente (afvalwater, hemelwater en grondwater) en om bewuster om te gaan met drinkwater. Omdat de rioolheffing kostendekkend moet zijn, is het streven dat deze aanpassing geen financiële of personele consequenties zal hebben. In grote lijnen zal het voorstel daar invulling aan geven. De materie is erg complex. Aan de ene kant zullen de totale inkomsten uit de heffing gelijk moeten blijven. Aan de andere kant moeten grote afwijkingen in de heffing die inwoners en bedrijven nu betalen voorkomen worden. Ook is het niet ondenkbaar dat een nieuwe heffingssystematiek zal leiden tot bezwaren. Dat heeft op zijn beurt gevolgen voor de hoogte van de perceptiekosten. Het onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd en het voorstel zal waarschijnlijk in de raadsvergadering van februari van 2024 geagendeerd worden met als doel invoering in 2025.
119	Pagina	119
		Reclamebelasting
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	In de begroting is al rekening gehouden met invoering in 2024 in Vlijmen. Is dit niet voorbarig?
	Antwoord:	Wellicht wel. Gelijktijdig met de behandeling van de begroting 2024 zal een voorstel over reclamebelasting in Vlijmen aan de raad worden voorgelegd.
120	Pagina	119
		Reclamebelasting
	Fractie:	Heusden Transparant
	Vraag:	a. Wat is het draagvlak onder de ondernemers in het centrum van Vlijmen? b. Is het genoemde bedrag van € 70.000, een netto bedrag? c. Zo ja wat is de bruto opbrengst? d. Graag een opsplitsing qua bedrag tussen Vlijmen en Drunen? e. Betreft het gescheiden organisaties? f. Hoe zijn de afspraken met de ondernemersvereniging vastgelegd?
	Antwoord:	a. Er is een draagvlakmeting gedaan door de winkeliersvereniging, deze is bij het raadsvoorstel over reclamebelasting in Vlijmen toegevoegd. b. Nee dit is het totale bedrag (bruto), hier zijn de heffings- en inningskosten van de gemeente nog niet afgehaald. c. Voor het eerste jaar wordt in Vlijmen rekening gehouden met circa 14% aan deze kosten en voor Drunen is dat tussen de 5-10% geweest de afgelopen jaren. d. Circa € 38.000,- voor Vlijmen en € 32.000 voor Drunen e. Ja, het betreft Stichting kernmanagement Drunen en Ondernemersvereniging Groot Vlijmen f. Deze zijn vastgelegd in een convenant
121	Pagina	121
		Overzicht risico's
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Waarom is het risico dat we geconfronteerd worden met onvermijdelijke overschrijdingen van kredieten of budgetten door gestegen bouwkosten komen te vervallen?

	Antwoord:	Dit risico was opgenomen sinds de begroting 2023 en specifiek gerelateerd aan de zeer hoge prijsstijgingen door diverse externe factoren die er toen waren. Hoewel het wereldwijd nog steeds alles behalve rustig is, is het op dit vlak wel rustiger. Zoals ook toegelicht in de begroting 2024 zijn er op dit moment geen specifieke casussen bekend waarvoor een bedrag in het weerstandsvermogen moet worden gereserveerd. Eerdere discussies bij lopende opdrachten zijn inmiddels afgerond en waar nodig financieel verwerkt. Het onderscheid over wanneer het weerstandsvermogen in beeld komt bij prijsstijgingen werd in de eerdere toelichting op het risico uitgelegd. Voor de volledigheid nemen we die toelichting hier nogmaals op: <i>Als gevolg van diverse externe factoren stijgen de bouwkosten (ook voor onderhoud en werkzaamheden in de openbare ruimte) de afgelopen maanden zeer hard. Hierdoor bestaat het risico dat projecten of werkzaamheden niet binnen de beschikbare kredieten of budgetten kunnen worden uitgevoerd. Wanneer een overschrijding van een investeringskrediet wordt verwacht, kan de raad aangeven of hij hiervoor een wijziging wil van het krediet of het beleid wil bijstellen. Dit vormt geen risico waarbij een beroep gedaan moet worden op het weerstandsvermogen. Het levert wel knelpunten in de uitvoering op gezien de tijd die een nieuw voorstel kost, bijvoorbeeld na een tegenvallende aanbesteding. Dit past ook niet altijd in de aanbestedingstermijnen. Om deze reden wordt tegenwoordig vaker voor een andere afstemming van het aanbestedingsproces en het bestuurlijke proces gekozen waardoor er bij het aanvragen van een krediet al meer duidelijkheid is over de huidige marktprijzen.</i> <i>In de huidige markt worden we echter ook met overschrijdingen geconfronteerd waarbij er geen keuze meer is. In dat geval moet dit in eerste instantie worden opgevangen in het beschikbare krediet/budget maar dit zal niet altijd mogelijk zijn. In dat geval moet een beroep gedaan worden op het weerstandsvermogen. Dit speelt bijvoorbeeld bij lopende contracten waarbij op grond van redelijkheid en billijkheid afspraken gemaakt moeten worden over de (doorbelasting van) kostenstijgingen of wanneer er bij een aanbesteding afspraken zijn gemaakt over het toepassen van een index (een van de maatregelen om aanbestedingen beter te laten aansluiten op het bestuurlijke proces en de huidige markt).</i>
122	Pagina	132
		Onderhoudstoestand wegen
	Fractie:	DMP Heusden, CDA
	Vraag:	Er staat dat er op dit moment geen evident onveilige situaties zijn als gevolg van achterstallig onderhoud. En bijvoorbeeld fietspad naar Heusden, beginnende vanaf de Haarsteegse wiel.? (wortelopdruk). Zijn de resultaten van het hier genoemde onderzoek (Q3/2023) al bekend? Accepteert de gemeente bij onderhoud wegen (bij voorbaat) een kwaliteitsniveau D? Met andere woorden wacht de gemeente tot genoemde D-niveau wordt behaald?
	Antwoord:	Afgelopen jaren hebben wij achterstallige onderhoud weggewerkt waardoor er geen sprake meer is van evident onveilige situaties. Wat betreft het fietspad naar Heusden is deze situatie bij ons bekend. Intern wordt momenteel gekeken naar een passende maatregel. We hebben hier te maken met forse wortelopdruk. Aangezien er geen wortels weggehaald mogen worden, duurt het herstel langer dan u van ons kunt verwachten. Waar nodig zal spoedig een tijdelijke maatregel(en) worden getroffen. De resultaten van de wegininspectie Q3 zijn bekend. De gemeente accepteert geen D niveau. We wachten dus niet tot dit is bereikt. Bij het vaststellen van het beleidsplan wegen zijn hierover afspraken gemaakt.
123	Pagina	135
		Riolering en water.

	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	In veel waterlopen zien we enorme dichtgroei met de Japanse duizendknoop/waternavel. Er zijn veel zorgen over de hierdoor ontstane waterkwaliteit (dood water). Kennelijk valt dit onder het waterschap, maar de gemeente wordt er wel op aangesproken. Hoe op te lossen?
	Antwoord:	In watergangen zelf is de grote waternavel een stevig probleem. Veel watergangen zijn in het beheer van het waterschap en een deel van de watergangen is in beheer bij de gemeente. Beide overheden beheren de watergangen middels bestekken waarin ook het verwijderen van de grote waternavel is opgenomen. Tussen gemeente en waterschap wordt afgestemd hoe hier het beste invulling aan te geven. Klachten en vragen vallen ook onder deze afstemming. Omdat de grote waternavel niet uit te roeien is, is het een blijvende plant die voortdurend om bestrijding vraagt. Het ene jaar is het meer dan het andere jaar omdat seizoensinvloeden van invloed zijn op de wijze waarin de plant zich kan ontwikkelen. Alle locaties met Japanse duizendknoop hebben wij in beeld en die worden bestreden. We hebben dit onder controle maar het is wel een jaarlijks terugkerende actie.
124	Pagina	137
		Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Kopje gemeentelijke gebouwen Waarom wordt niveau 3 binnen de vastgoedwereld het meest gebruikt?
	Antwoord:	Binnen de werkwijze conform norm NEN2767 wordt op objectieve wijze gewerkt met de conditiescore van alle verschillende bouwonderdelen. Deze conditiescores/niveaus lopen van 1 t/m 6 waarbij 1 nieuwbouwkwaliteit betreft en 6 sloopprijp vertegenwoordigd. Voorgesteld wordt om te werken met niveau 3. Niveau 3 wordt binnen de vastgoedwereld gezien als de juiste balans tussen een deugdelijk onderhoudsniveau en desinvestering. Bij een niveau hoger (niveau 2) worden onderdelen van een gebouw ver vóór de afschrijvingstermijn vervangen en dus kapitaalvernietiging toegestaan. Bij een niveau lager (niveau 4) wordt uitgesteld (achterstallig) onderhoud toegestaan.
125	Pagina	141
		Financieringsbeleid
	Fractie:	Gemeentebelangen
	Vraag:	Pagina 141: Financieringsbeleid Voor de jaren 2024 t/m 2027 wordt rekening gehouden met grote bedragen aan financieringsbehoefte, onder andere voor twee grote projecten. Welke twee projecten betreft dit?
	Antwoord:	De twee projecten waarmee rekening gehouden is bij het bepalen van de financieringsbehoefte zijn De Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) en planvorming centrale huisvesting.
126	Pagina	146
		Bedrijfsvoering, Inkoop en aanbesteding
	Fractie:	VVD
	Vraag:	Wat is het % van de onrechtmatige inkoop per 2024? Wat heeft de gemeente bereikt op het gebied van duurzame inkoop?

	Antwoord:	Het uitgangspunt is om 100% rechtmatig in te kopen. De spendanalyse is hierbij een hulpmiddel om inzicht te krijgen in de rechtmatigheid van inkopen. In 2025 kan, in het kader van de jaarrekening 2024, worden vastgesteld voor welke percentage rechtmatig is ingekocht. De gemeente past bij haar aanbestedingen de vastgestelde duurzaamheidscriteria toe. Ook kijken we per aanbesteding hoe of en hoe we deze opdracht verder kunnen verduurzamen door het stellen van nadere eisen of het toepassen van gunningscriteria die betrekking hebben op duurzaamheid. Voorbeelden van opdrachten zijn: het inkopen van elektrische personenauto's voor de toezichthouders, het inkopen van elektrische bedrijfsvoertuigen voor de Buitendienst, leerlingenvervoer, het verduurzamen van gemeentelijke panden, zoals die Heijgrave, sportzaal de Vennen, etc.
127	Pagina	153
		Verbonden Partijen, Veiligheidsregio Brabant Noord
	Fractie:	Heusden Transparant
	Vraag:	Wat is de verklaring voor de lager geraamde bijdrage voor GHOR in 2024?
	Antwoord:	Dit komt door de actualisatie van het huidige takenpakket van de GHOR en de daarbij behorende budgetten. Op basis van deze actualisatie is het mogelijk om de structurele bijdrage te verlagen. Dit door kostenbesparende maatregelen op huisvesting en het wagenpark en onderbesteding/niet aanwenden van de begrotingsposten. Deze verlaging heeft geen gevolgen voor de dienstverlening van de GHOR.
128	Pagina	154
		Verbonden Partijen, Streekarchief Langstraat Heusden Altena
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Over 2022 betaalden wij een bedrag per inwoner van 7,14 aan het steekarchief. Gemeenten die aangesloten zijn bij het BHIC betaalden in hetzelfde jaar een bedrag van 3,89. -Wat verklaard dit grote verschil?
	Antwoord:	Dit grote verschil wordt verklaard door de grote bijdrage die het BHIC ontvangt van het Rijk (3 miljoen in 2022). Deze bijdrage is bedoeld voor het beheer van de papieren archieven van het Rijk door BHIC. De verhoudingsgewijs zeer grote bijdrage van het Rijk (de helft van de totale begroting van BHIC) maakt dat de bijdrage per inwoner voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling relatief laag uitvalt. Per 2025 moet BHIC een eigen e-depotvoorziening realiseren voor de digitale archieven van de aangesloten gemeenten (dit is nu ondergebracht bij het Nationaal Archief), wat een verhoging van de bijdrage per inwoner naar 4,65 tot gevolg heeft. Een taak die het BHIC overigens niet uitvoert is educatie. Wanneer een vergelijking wordt gemaakt met Gemeenschappelijke Regelingen zonder Rijkssteun, geeft dat een eerlijker beeld als benchmark. Vergelijk Regionaal Archief Rivierenland 2024: 12,16 per inwoner of Streekarchief Voorne-Putten 2024: 7,76 per inwoner.
129	Pagina	180
		Gemeentehuis eenmalige afboeking
	Fractie:	DMP Heusden

	Vraag:	Eenmalige afboeking boekwaarde gemeentehuis Vlijmen in 2025 vanwege sloop. Misschien is dit wat voorbarig? Voorste deel gemeentehuis blijft toch gewoon in gebruik?
	Antwoord:	Het monumentale deel blijft inderdaad intact. De nog resterende boekwaarde heeft hier echter geen betrekking op, maar betreft het deel dat voorzien is te worden gesloopt om nieuwbouw te realiseren. Afboeken van de resterende boekwaarde is in dat geval verplicht (conform het BBV).
130	Pagina	181
		Meerjarig overzicht eenmalige baten en lasten
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Wegwerken archiefachterstanden - Om hoeveel archiefbescheiden gaat? - Wat voor soorten dossiers zijn het (bouw, client, beleid etc). - Word er ook gekeken om bescheiden die binnen enkele jaren moeten worden vernietigd niet te digitaliseren?
	Antwoord:	Het gaat om de volgende blokken archief: Archiefblok I 'Analoog Heusden 1997-2010' 173 meter Archiefblok II: 'Analoge stukken 2010-2016' 43 meter Archiefblok III: 'Bouwvergunningen' 128 meter. Totaal indicatief 344 meter Het aantal bestanden in een archief van 344 meter kan variëren, afhankelijk van de grootte en het type documenten. Er is geen vaste regel voor het aantal bestanden per meter, omdat dit afhangt van de specifieke documenten en hoe ze zijn georganiseerd. Als het 344 meter archief verdeeld wordt in A4 formaat, zou dit ongeveer neerkomen op 28.982 bestanden. Het gaat om verschillende dossiers die worden gemaakt door verschillende afdelingen/vakgebieden. Enkele voorbeelden hiervan zijn bouw- en infrastructuurdossiers, bestemmingsplannen, burgerzakendossiers, financiële dossiers, milieu- en duurzaamheidsdossiers, en veiligheids- en handhavingdossiers. Het bewerkingsproces van ons archief bestaat uit het digitaliseren, opschonen, en verbeteren van de ordening en beschrijving van de documenten. Het uitsorteren van de stukken die binnen enkele jaren vernietigd moeten worden zou aanzienlijk meer werk vergen dan het bewerken van het gehele archief in zijn geheel. Om deze reden wordt het gehele archief gedigitaliseerd en bewerkt.
131	Pagina	185
		Bestuur en beheer, beheer gemeentelijke eigendommen
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Ten behoeve van het beheer van gemeentelijke gebouwen, zal er in 2024 eenmalig een inmeting van panden plaatsvinden kosten 100.000 Kunt u dit nader onderbouwen wat er precies gaat plaatsvinden?
	Antwoord:	Om ons vastgoed op een juiste wijze te beheren zijn correcte plattegronden nodig die vanuit het CRM pakket kunnen worden ingelezen en waaruit contracten kunnen worden gemaakt. Momenteel zijn alleen oude, gescande plattegronden of helemaal geen plattegronden voorradig. Hierdoor is er onvoldoende beeld op ons vastgoed, neemt de foutkans in het beheer en exploitatie aanzienlijk toe en maakt dit het beheer omslachtig en daardoor tijdrovend. Per objecten zullen de kosten variëren tussen de € 1.000 en € 1.500. Het betreft een selectie van 80 objecten. Het budget is op deze kerngetallen gebaseerd. Het betreft hier een eenmalige voorziening om al ons vastgoed goed in beeld te brengen. Vervolgens hoeven jaarlijks alleen de mutaties opgenomen te worden.

132	Pagina	186
		Beheer gemeentelijke eigendommen
	Fractie:	DMP Heusden, Heusden één
	Vraag:	Voor 2024 worden geen verkopen van gemeentelijke eigendommen meer voorzien omdat de taakstelling voorbij is. Hebben we eventueel nog wel iets te verkopen? Voor 2024 worden geen verkopen meer voorzien omdat de taakstelling voorbij is. Hoe werkt dit, volgt er dan geen nieuwe taakstelling meer?
	Antwoord:	De taakstelling verkoop gemeentelijke eigendommen is per 31 december 2022 afgesloten. De aankomende periode wordt beleid op ons gemeentelijk vastgoed opgesteld en voorgelegd aan de raad. Tot dit moment wordt er geen onroerend goed verkocht. Het is belangrijk dat ons onroerend goed bijdraagt aan de sociale doelen en het gewenste voorzieningenniveau. Na de komst van het nieuwe beleid wordt de vastgoedportefeuille afgezet tegen het nieuwe beleid. Hierdoor kunnen er gericht beslissingen genomen worden over het afstoten, verwerven of transformeren van ons vastgoed om zo het voorzieningenniveau en sociale doelen te dienen.
133	Pagina	189
		Verkeer en vervoer
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	In 2023 is sprake van twee budgetoverhevelingen uit de jaarrekening 2022 met betrekking tot het GGVP. Deze zorgen nu voor een voordeel in 2024 van 74.000 Is nader te onderbouwen bij welk onderdeel van het GGVP dit bedrag besteed gaat worden?
	Antwoord:	Betreffend budget is bestemd voor onder andere 30 km maatregelen op De Hoeve (in Haarsteeg) en bij de Caleidoscoop in Vlijmen.
134	Pagina	191
		Economie en recreatie
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Wij zien dat er sprake is van budgetoverheveling vanuit 2022 o.a. opstellen kerkenvisie en restant voorbereidingskrediet baggeren Elshoutse Wielen Deze zaken gaan nu in 2024 uitgevoerd worden?
	Antwoord:	We zijn momenteel bezig met het in beeld brengen van de mogelijkheden(scenario's) van het baggeren en de bijbehorende kosten. Dit loopt nog tot eind 2023. We verwachten hierover begin 2024 duidelijkheid te verkrijgen en gaan deze dan voorleggen. Hierna kan eventueel worden gestart met de besteksvoorbereiding waarna een uitvoeringskrediet kan worden aangevraagd. Er is inmiddels weer capaciteit om het opstellen van een kerkenvisie verder op te pakken. Er volgen één-op-één gesprekken met de verschillende kerkbesturen. Wij verwachten in de loop van 2024 een eerste versie van de kerkenvisie op te kunnen leveren.
135	Pagina	198
		Sport en cultuur
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	We zien dat kapitaallasten toenemen. Voor SC Elshout is op 9 feb. 2021 ong. 75K te vermeerderen met 5 jul. 2022 18K (Grofweg 93k). Waarbij feitelijk ook afspraken zijn gemaakt voor (gedeeltelijke verrekeningen). In de begroting is opgenomen 115k, dat is een jaar een heel fors verschil van meer dan 20%, kan dit worden toegelicht?

	Antwoord:	Dat is te verklaren doordat de 115K ook voor een deel bestaat uit de veldrenovatie en de ledverlichting. Daarnaast is de 93K gebaseerd op het uitvoeringskrediet, terwijl uit het voorbereidingskrediet ook nog kapitaallasten voortvloeien (2K). Verder is er sprake van een verschuiving tussen de investeringskosten die over 40 jaar worden afgeschreven en de investeringskosten die in 15 jaar worden afgeschreven, waardoor de kapitaallasten hoger zijn dan de genoemde 93K.
136	Pagina	200
		Onderaan pagina, initiatief in Elshout
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	In de tekst ontbreekt iets. Er staat : voor de verkenning van het initiatief in Elshout. Welk initiatief betreft dit?
	Antwoord:	Dit betreft het dorpsinitiatief van Kansrijk Elshout dat zich richt op de verbetering van de leefbaarheid in het dorp Elshout. Dit initiatief gaat over gewenste Multifunctionele Accommodatie (MFA) in Elshout.
137	Pagina	200
		Sociaal Domein
	Fractie:	Heusden één
	Vraag:	Er wordt aangegeven dat de woningaanpassingen duurder zijn geworden het budget wordt aangepast naar 50.000 Woningaanpassingen is een ruim begrip kunt u op hoofdlijnen dit bedrag nader specificeren?
	Antwoord:	Het budget voor woningaanpassingen wordt verhoogd met €50.000; daarmee is het totale budget vanaf 2024 € 500.000. Het gaat hier om woningaanpassingen die op basis van de Wmo (en lokale verordening) vergoed worden. Hierbij wordt altijd uitgegaan van de goedkoopst compenserende oplossing en wordt ook bepaald of een voorliggende voorziening voldoende kan zijn. De aanpassingen kunnen bouwkundig van aard zijn, maar vaak betreft het plaatsten van trapliften.
138	Pagina	200
		Sociaal Domein
	Fractie:	Heusden Verbindt
	Vraag:	De kosten voor opvang oekrainers... zou willen voorstellen "De kosten voor opvang van mensen uit de Oekraïne".
	Antwoord:	Akkoord. Deze wijziging is overgenomen.
139	Pagina	203
		Afval
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Afbouwregeling vergoeding verenigingen voor ophalen oud papier. Termijn 3 jaren? We hebben toch voor een afbouwregeling voor 2 jaren gekozen/besloten.
	Antwoord:	Het betreft hier een typfout, de gemeenteraad heeft inderdaad een afbouwregeling van 2 jaar vastgesteld. In de paragraaf 'Lokale heffingen' is dit juist opgenomen (pag. 116).
140	Pagina	216
		Bovenwijkse voorzieningen

	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Waarom zijn er alleen bij Geerpark bijdrages gedaan aan bovenwijkse voorzieningen. En niet bij bijv. de Grassen 1e fase. Hoe moet ik dat lezen in relatie tot de tekst bla. 209 onder grondexploitatie?
	Antwoord:	In de Samenwerkingsovereenkomst die voor het Geerpark is aangegaan met Woonveste is in het verleden specifiek vastgelegd dat per m² een bedrag van € 7,-- gestort wordt in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Ook voor De Grassen 1^e fase en bijvoorbeeld De Gorsen zijn eerder vaste bijdragen per m² toegevoegd aan de reserve (rood voor groen die na vaststelling van de Nota kostenverhaal onderdeel uitmaakt van de reserve Bovenwijkse voorzieningen). In 2023 zijn na vaststelling van de Nota kostenverhaal Heusden 2022 ook afspraken gemaakt over bijdragen vanuit andere projecten van derden. Deze bijdragen zullen over het algemeen later binnen komen op het moment dat deze projecten gerealiseerd worden. Op dat moment zullen ze in de begroting opgenomen worden.
141	Pagina	113 (digitaal)
		Onderaan pagina
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Op pagina 113 van de digitale versie (VPB) is onderaan de tekst dubbel opgenomen. Zie ook begin van dit hoofdstuk.
	Antwoord:	De laatste twee alinea's zijn niet correct. Het lijkt dat per abuis daar deels de tekst van 2022 is blijven staan. Onderstaande alinea is ter vervanging van de laatste twee alinea's op pagina 113 (digitaal) in de begroting 2024. <i>Gezien de geraamde resultaatontwikkeling op de grondexploitaties en de verwachte fasering van de grondverkoop houden we in de begroting 2024 indicatief rekening met de volgende fiscale lasten: afgerond € 0,5 miljoen over 2023 en ongeveer € 50.000 in 2024. Bij de raming van de fiscale lasten per jaar is rekening gehouden met fiscale verliesverrekening uit voorgaande jaren.</i>
142	Pagina	120 (digitaal)
		OZB
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Bij de berekening van de OZB tarieven 2024 wordt uitgegaan van 3% inflatiecorrectie en een gemiddelde waardestijging van 2% voor woningen en 1% voor niet-woningen. Het percentage OZB-tarief zou hierdoor dus toch gelijk kunnen blijven aan 2023 en behoeft voor een gelijke opbrengst toch niet verhoogd te worden door indexering (zie ook pag.203)? Tegenover de inflatiecorrectie staat toch de verhoging opbrengst door waardestijging?
	Antwoord:	Voor de inflatiecorrectie wordt als grondslag de begroting OZB-opbrengsten voor 2023 gehanteerd en niet de totale WOZ-waarden. Overigens gaat de gemiddelde waardestijging van de totale WOZ-waarden voor woningen van 2% gaat over een substantieel hogere waarde dan de 1% WOZ-waarde voor niet woningen. Dit kunt u niet bij elkaar optellen. In het raadsvoorstel van de voorliggende begroting 2024 vindt u de berekening van het WOZ-tarief en de onderliggende grondslagen terug.
143	Pagina	129 (digitaal)
		Overzicht
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Percentage dekking afvalstoffenheffing; vermeld is 91,5%. Dit moet toch 109% zijn. Als dat zo is waarom wordt dan het vastrecht niet verlaagd om te komen tot 100%.

	Antwoord:	In de tabel op pagina 120 (PDF) zijn de bedragen van de kosten en opbrengsten omgedraaid. De kosten bedragen € 4.725.000 en de opbrengsten bedragen € 4.325.000. Per saldo is er een vrijval uit de voorziening van € 400.000 het dekkingspercentage bedraagt 91,5%. Op pagina 116 eerste alinea kunt u lezen dat de totale verwachte kosten € 4.725.152 bedragen. Onder de herkomst van middelen op pagina 116 kunt u lezen dat de totale bijdragen zijn geraamd op € 4.324.900 en dat per saldo een bedrag van € 400.252 ten laste van de voorziening afval wordt gebracht.
144	Pagina	135 (digitaal)
		Bedrijfscontinuïteit, ICT-voorzieningen
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	De kans dat bedrijven het risico lopen op een cyberaanval met grote impact is 1:5. De kans dat een bedrijf gehackt wordt 1:20. De gevolgen zijn zowel voor de bedrijfscontinuïteit en financieel zeer groot. Vermeld wordt dat onderbreken ICT-voorzieningen geen toprisico meer is. Welke maatregelen heeft de gemeentelijke organisatie genomen tegen het risico gehackt te worden? Is er een terugvalscenario als dat wel mocht gebeuren?
	Antwoord:	In het algemeen zijn een fors aantal ICT-regels strenger geworden, denk hierbij bijvoorbeeld aan het uitgangspunt "gemeentelijke data alleen toegankelijk op gemeente apparatuur". Dit uitgangspunt heeft geleid tot aanpassing van toegang tot email en diverse applicaties. Daarnaast bijvoorbeeld het strenger handhaven van Multi Factor Authenticatie (MFA). Naast een naam en een wachtwoord is ook bevestiging via een mobiel device nodig. Een terugvalscenario is aanwezig in de vorm van apparatuur op een secundaire applicatie. Onze gemeentelijke data is daarmee op meerdere plaatsen veilig beschikbaar. Een andere belangrijke ontwikkeling is de verdergaande verplaatsing van applicaties naar de Cloud. Onze mailomgeving draait sinds kort op de cloud van Microsoft met de daarbij horende verbetering van beveiliging. Het is overigens niet zo dat we het risico op onderbrekingen van de ICT voorzieningen lager zijn gaan inschatten. Zoals opgenomen in de vraag is de kans dat onderbrekingen voorkomen tegenwoordig erg groot. Deze aanpassing is meer technisch van aard doordat één risico is gesplitst in twee afzonderlijke risico's zodat monitoring en inventarisatie van maatregelen beter kan gebeuren.
145	Pagina	184 --> 200
		Verschillenanalyse, onderdeel sociaal domein
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Kosten mbt hulp bij het huishouden blijven stijgen mede agv toename aantal aanvragen. Is er een controle naar rechtmatigheid uitgevoerd, ofwel wordt achteraf kritisch beoordeeld of de toewijzingen terecht zijn geweest?
	Antwoord:	De check op rechtmatigheid gebeurt aan de voorkant. Op basis van de Wmo (en bijbehorende lokale verordening) wordt bepaald of de inwoner een maatwerkvoorziening nodig heeft. Bij complexe casussen wordt altijd het 4-ogen principe gehanteerd; hierbij kijken meerdere collega's mee ter toetsing. Wanneer de beschikking afloopt wordt deze geëvalueerd en wordt opnieuw bepaald of een maatwerkvoorziening nodig is.
146	Pagina	195
		Algemene reserve
	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Overzicht meerjarenverloop: mutatie in 2026 ad -21,5 miljoen; is hier een nadere specificatie van? Een overzicht waar deze mutatie op wordt ingezet of waardoor de mutatie veroorzaakt wordt (met bedrag).

	Antwoord:	Onttrekkingen: GOL: uit eerdere besluitvorming -10.960.000 GOL: claim aanvullend -10.000.000 Verduurzaming gemeentelijke gebouwen -489.165 Eenmalige dekking vacatures I&A -170.000 Subtotaal onttrekkingen -21.619.165 Stortingen Winstnemingen GREXEN 86.984 Mutatie 2025 <u>21.532.181</u>
	Pagina	200
		Overzicht; nieuw beleid of in gang gezet beleid
147	Fractie:	DMP Heusden
	Vraag:	Waarom worden de kosten van aanpassing gemeentehuis vesting Heusden (tbv archief en dorpshuisfunctie) niet meegenomen in overzicht nieuw beleid?
	Antwoord:	De plannen voor Pelsestraat 17 in de vesting van Heusden zijn op dit moment concreet. Om deze reden wordt een raadvorstel op 14 november 2023 in de raad ingebracht waarin de plannen worden verduidelijkt en waarin krediet wordt gevraagd voor verduurzamen en moderniseren van dit oude gemeentehuis.
148	Pagina	
		Totaaloverzicht risico's, bijlage 12
	Fractie:	Heusden Transparant
	Vraag:	Eerder hebben wij gevraagd waarom de St Bergsche Maasveren niet is aangemerkt als verbonden partij voor de gemeente Heusden. U heeft daarop een uitvoerig antwoord gegeven. In dat antwoord heeft u het financieel belang van de gemeente gemarginaliseerd. a. Graag vernemen wij waarom de stichting in de risicoparagraaf is opgenomen als het financiële belang maar marginaal is? b. Bent u nog steeds de mening toegedaan dat de stichting geen verbonden partij is ondanks het feit dat de statuten de gemeente Heusden aanwijzen als één van de gemeenten die desgevraagd financieel moeten bijspringen en de gemeente Heusden zelf de stichting in de risicoparagraaf heeft opgenomen als een risico?
	Antwoord:	a. Dit risico is al jaren opgenomen in de risicoparagraaf. Het is een risico dat tekstueel is opgenomen zodat het in beeld zou blijven. Het is nooit financieel gemaakt. In eerste instantie vanwege de inschatting dat het nog jaren zou duren voordat de bruidsschat op zou zijn. Ook op dit moment is het niet financieel gemaakt omdat de verwachting is dat de maatregelen tijdig tot een sluitende exploitatie zullen leiden. b. Ja. Voor de volledigheid vindt u hier een verwijzing naar het eerder gegeven antwoord waar in de vraag aan wordt gerefereerd (art. 43 vraag d.d. 6-6-2023).
149	Pagina	Verordening afvalstoffenheffing
	Fractie:	CDA
	Vraag:	In de tarieventabel van de Verordening afvalstoffenheffing 2024 staat in hoofdstuk 1 bij 1.2/1.2.1/1.2.2 dat als er gebruik wordt gemaakt van een bovengrondse verzamelcontainer of Bio-bak voor het GFT-afval en/of losse PMD-zakken voor het PMD-afval er respectievelijk de volgende verhoogde tarieven gelden voor 1 en meer personen: € 160,44 en € 205,08.

		Zijn er nog huishoudens die hier in 2024 niet onder vallen, gezien het overschakelen van PMD-container naar losse zakken? Zo ja, welke huishoudens en hoeveel huishoudens ongeveer betreft dit?
	Antwoord:	Geen enkel huishouden betaalt in 2024 een variabel tarief of toeslag/verhoogd tarief meer voor PMD-afval. Er zijn wel huishoudens in hoogbouw die gebruik maken van PMD-zakken maar daarvoor geldt dus geen toeslag/verhoogd tarief. Deze tekstpassage over PMD had weggelaten moeten worden maar is per abuis blijven staan. Dit doet overigens geen afbreuk aan de tarieven / de verordening.

Bijlage 1

Allereerst zijn er in de tabel op pagina 105 twee fouten geconstateerd in de totaalstelling. Het totaal van de lasten is €2,667 mln ipv 2,767 mln. Het saldo van de financieringsfunctie is geen € -88.000 maar € +88.000. Het totale saldo is daarmee € 94,789 mln. Hieronder de gecorrigeerde tabel die de basis vormt voor de aansluiting met de andere tabellen. Tevens is in de tabel de aansluiting naar de andere weergave gegeven die verderop wordt toegelicht.

	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024
Lokale heffingen	715	10.343	9.628
Algemene uitkering gemeentefonds	-	83.725	83.725
Dividend	1	110	109
Saldo van de financieringsfunctie	1.852	1.940	88
Overige algemene dekkingsmiddelen	100	1.339	1.239
Subtotaal	2.667	97.456	94.789
Aansluiting naar tabel pg 178	737	221	-516
Subtotaal	3.404	97.677	94.273
Aansluiting naar tabel pg 237	-767	304	1.071
Subtotaal	2.637	97.981	95.344

In de begroting wordt op diverse plekken de algemene dekkingsmiddelen weergegeven. In de paragraaf Algemene dekkingsmiddelen worden met name de posten meegenomen die ingezet worden als algemeen dekkingsmiddel. Het verschil ontstaat doordat conform de indeling naar taakvelden er ook posten onder vallen die niet als algemeen dekkingsmiddel ingezet kunnen worden omdat er afspraken onder liggen (reclamebelasting, OZB ten behoeve van het GOL). Daarnaast valt ook het taakveld Overige baten en lasten onder de algemene dekkingsmiddelen. Hierin zijn dus ook enkele stelposten opgenomen. Hieronder staat een toelichting op de verschillen om de aansluiting te duiden.

Aansluiting naar tabel pagina 178

Lasten (totaal € 737.000)

- Stelpost voor algemene prijsstijgingen die nog verdeeld moet worden naar specifieke taakvelden waar de prijsstijging zich voordoet (€200.000);
- Hogere storting voorziening MJOP die nog verdeeld moet worden naar de specifieke taakvelden waar het betreffende object onder valt (€ 467.000);
- Reclamebelasting waaronder een afspraak ligt om deze door te betalen, na aftrek van kosten, aan ondernemersverenigingen (€ 70.000).

Baten (totaal € 220.749)

- Vanuit de OZB voor eigenaren wordt een deel van de middelen ingezet ten bekostiging van de GOL. OZB valt onder de algemene dekkingsmiddelen, maar aangezien hier afspraken onder liggen is dit niet in de algemene dekkingsmiddelen meegenomen (€ 133.249).
- Reclamebelasting waaronder een afspraak ligt om deze door te betalen, na aftrek van kosten, naar ondernemersverenigingen (€ 70.000).
- Diverse opbrengsten waaronder juridische kosten die worden verhaald (€ 17.500)

Aansluiting naar tabel pagina 237

Lasten (totaal -€ 767.000). Dit valt onder de regel "Onvoorzien en overige stelposten".

- Post onvoorzien (€ 100.000.)
- Stelpost voor algemene prijsstijgingen die nog verdeeld moet worden naar specifieke taakvelden (€200.000);
- Hogere storting voorziening MJOP die nog verdeeld moet worden naar de specifieke taakvelden waar het betreffende gebouw onder valt (€ 467.000);

Baten (totaal € 304.000)

- Dit betreft de onttrekking aan de reserve Kapitaallasten ten behoeve van de afschrijvingen. In de meeste overzichten staat er een aparte regel met alle reservemutaties, behalve in het overzicht op pagina 237. Daar zijn de reservemutaties over de programma's verdeeld.

Aansluiting naar tabel pagina 240

In de gestelde vraag staat in de regel van de afzonderlijke ov baten/lasten het bedrag van € 1.399. In de tabel op pagina 240 staat € 1.339. Als je dit laatste bedrag optelt bij de € 96.339 kom je uit op € 97.678 dat op afronding na aansluit bij het bedrag op pagina 178.